

बिषय- सूची

बिषय	पेज
प्रस्तावना	१
परिचय	२
लक्ष्य र उद्देश्य	३
संचालित कार्यक्रम र प्रमुख उपलब्धी	३
क .शिक्षा	४
ख .स्वास्थ्य	८
ग. महिला शशक्तिकरण	१२
घ. विविध जनकल्याण	१३
आर्थिक लगानी	१३
कोषको व्यवस्थापन	१५
हिमा गौतम स्मृति कोषका संस्थापकद्वारा अन्यत्र सहयोग	१६
भावी कार्ययोजना	१७
अनुसूचि	१९
१. स्वर्गीय हिमा गौतमको संक्षिप्त जीवनी	१९
२. हिमा गौतम स्मृति कोषका संस्थापक र स्थायी सदस्यहरू	२३
३. हिमा गौतम स्मृति कोषका पदाधिकारीहरू	२३
४. श्री अमरपुर ओमप्रसाद गौतम मा.वि. नामाकरण सम्झौता	२५
५. अमरपुर स्वास्थ्य चौकी निर्माणस्थल सम्बन्धी सम्झौता	२७
फोटो - एक झलक	२९
हिमा गौतम स्मृति कोषको विधान	३८
विशेष धन्यवाद र कृतज्ञता	५९
सम्पर्क र थप सुचना	६०

हिमा गौतम स्मृति कोष

अमरपुर - गुल्मी

प्रस्तावना

गुल्मी जिल्ला इस्मा गाउँपालिकाको अमरपुर र छिमेकी गाउँबस्तिका गरिव तथा असहाय महिला, बालबालिका र अन्य सीमान्तकृत जनसमुदायको विकास र कल्याणमा सहयोग पुर्याउन वि.सं. २०५३ मा स्थापना भएको “हिमा गौतम स्मृति कोष” ले भ्रष्ट २५ वर्ष पार गर्दैछ। यस अवधिमा नेपालमा धेरै नै सामाजिक, आर्थिक र राजनैतिक उथलपुथल भए तापनि अमरपुरवासी निम्नवर्गीय बालबालिका र महिलाको आधारभूत शिक्षा र स्वास्थ्यको क्षेत्रमा यो सानो गैरसरकारी संस्थाको योगदान उल्लेख्य भएको मानिन्छ। २५ वर्षको दौरानमा हिमा गौतम स्मृति कोषले गरेका प्रत्यक्ष योगदानका साथसाथै यो संस्थाका प्रमुख संस्थापक तथा स्वर्गीय हिमा गौतमका ज्येष्ठ सुपुत्र श्री कुलचन्द्र गौतमको अगुवाइ र पहलमा अमरपुरका अन्य छिमेकी गाउँहरुलाई समेत समेट्ने गरी सञ्चालन गरिएका केही शैक्षिक र सामाजिक कार्यक्रमहरु तथा नेपालका अन्य क्षेत्रमा पनि उहाँ सहभागी भई योगदान पुर्याएका केहि गतिविधिको बारेमा पनि यस स्मारिकामा संक्षिप्त उल्लेख गरिएको छ।

यो कोषको स्थापनाकालदेखि आफू जीवित रहँदासम्म स्वर्गीय हिमा गौतमका श्रीमान तथा संस्थापकहरुका पिताजी श्री ॐ प्रसाद गौतमले यो कोषको संस्थापक सभापतिको रूपमा उल्लेख्य योगदान गर्नु भएको थियो। वि. सं. २०५९ मा उहाँको स्वर्गारोहण पछि वहाँको समेत सम्भना र सम्मानमा यो कोषबाट अरु थप समाजसेवी कार्यक्रम सञ्चालित हुँदै आएका छन्।

लामो समयसम्म यो कोषको अध्यक्ष भएर नेतृत्व प्रदान गर्ने श्री रामचन्द्र गौतम, कोषाध्यक्षहरु धर्मप्रसाद गौतम र लोकनाथ पाण्डे, वरिष्ठ सदस्य एवं सल्लाहकारहरु श्री लक्ष्मण पराजुली, नारायण पराजुली, कृतिमान महत, युवराज भण्डारी र नारायण महतको यो कोषको व्यवस्थापनमा उल्लेख्य सहयोग रहेको छ भने वि. सं. २०७१/७२ देखि यो कोषको पहलमा अमरपुर मा निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरु र अन्य गतिविधिको सञ्चालनमा श्री सुजनचन्द्र गौतमको उल्लेख्य भूमिका रहेको छ।

परिचय

वि.सं. १९८५ साल मंसिर महिनामा धुर्कोट(बस्तु रातचौरमा जन्म भइ अमरपुर निवासी ओम प्रसाद गौतमसंग विवाह भएकी हिमा (पाण्डे) गौतमको वि.सं. २०५३ पौष २७ गते स्वर्गारोहण भएको थियो। आफ्नो जीवनकालमा श्रीमती हिमा गौतमले महिलाहरु पनि साक्षर हुनुपर्छ, छोरीहरुलाई पनि विद्यालय पठाउनुपर्छ, समाजका दुखी गरिवलाई औषधी उपचारमा सहयोग गर्नुपर्छ भन्ने प्रगतिशील मान्यता राख्नु हुन्थ्यो र आफ्नो गाउँ-छिमेकका गरीब, निसहाय महिला, बालबालिका, वृद्धा, विधवा, बिरामी आदिलाई अथक सहयोग गर्नुहुन्थ्यो । वहाँको निधनपछि पनि त्यस प्रकारका परोपकारी र समाजसेवी गतिविधिलाई निरन्तरता दिँदै अझ संस्थागत गर्ने मनसायले वहाँका शोक संतप्त छोराछोरी द्वारा “हिमा गौतम स्मृति कोष” को स्थापना २०५३ सालमै गरिएको हो।

यस कोषको स्थापना गर्ने संस्थापकहरु श्रीमती हिमा गौतमका चार भाइ छोराहरु कुल चन्द्र गौतम, सुरेश चन्द्र गौतम, सुशील चन्द्र गौतम र दिनेश गौतम का साथै छोरीहरु रमा भुसाल र सावित्रा गौतम रहेका छन । हालसम्म यस कोषबाट सन्चालित कार्यक्रमहरुका प्रमुख आर्थिक सहयोगकर्ता संस्थापक र संरक्षक कुलचन्द्र गौतम हुनुहुन्छ भने अन्य संस्थापकहरु, स्थायी सदस्यहरु, कोषका पदाधिकारी र शुभचिन्तकहरु र स्थानीय जनसमुदायबाट पनि उल्लेख्य सहयोग प्राप्त भएकोछ। यो कोषले सहयोग गरेका कार्यक्रमबाट लाभान्वित महिला, बालबालिका र सर्वसाधारणको सद्भावना नै यसको मुख्य सम्पत्ति र प्रेरणाको श्रोत हो ।

औपचारिक रुपमा हिमा गौतम स्मृति कोषको स्थापना गुल्मी जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा विधान दर्ता गरी २०५४ पौष १८ मा भएको थियो ।

स्मरण रहोस हिमा गौतम स्मृति कोषको कार्यक्षेत्र गुल्मी जिल्लाको सदरमुकाम तम्घासबाट करिब २० किलोमिटर पश्चिममा अवस्थित, समुद्र सतहदेखि करिब १३०० मिटरको उचाइमा रहेको, हाल करिब ८०० घरधुरी र ४००० जनसंख्या भएको अमरपुर गाउँ हो। यो कोषको स्थापनाकालमा अमरपुर निकै विकट र अविकसित मानिन्थ्यो, जहाँ मोटरबाटोको पहुँच थिएन टेलिफोन, बिजुली आदि सुविधाबाट बन्चित थियो, बहुसंख्यक बालबालिका विद्यालय जाँदैनथे साक्षर महिलाको संख्या नगण्य थियोस मातृशिशुको मृत्युदर भयावह

थियोस बालविवाह प्रथा व्यापक थियो । कुमाल समुदाय जस्ता पिछडिएका जनजातिको संख्या प्रशस्त भएको यो गाउँमा, दलितहरू अपहेलित हुन्थे र छुवाछुतजस्ता कुरिती सामान्य थिए । हुन त अमरपुर अझै पनि नेपालको र गुल्मी जिल्लाकै विकास सुचकांकमा औसतभन्दा अलि तल पर्छ। तर विगत २५ वर्षको अन्तरालमा त्यहाँ आर्थिक र मानवीय विकासका पुर्वाधारको राम्रो जग बसालिदैछ । त्यस पुनीत कार्यमा हिमा गौतम स्मृति कोषको पनि उल्लेख्य योगदान रहेको छ ।

लक्ष्य र उद्देश्य

हिमा गौतम स्मृति कोषको दुरगामी उद्देश्य अमरपुर र अन्य छिमेकी गाउँवासीको समग्र आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक र स्वास्थ्य क्षेत्रमा विकास तथा महिला सशक्तिकरण र बालकल्याणको प्रवर्धन गर्ने हो। उक्त उद्देश्य प्राप्तिका लागि कोषले निम्नानुसारका अल्पकालीन लक्ष्य राखेकोछ ।

- आधारभुत शिक्षाबाट विमुख भएका बालबालिकालाई शिक्षा आर्जनमा सहयोग पुराउने
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्राथमिक स्वास्थ्योपचार र मातृशिसु स्वास्थ्यमा विशेष सहयोग गर्ने
- बालिका र महिलाहरूको सशक्तिकरणमा टेवा दिने
- उपरोक्त कामका लागि आवश्यक जनशक्ति विकास र गुणस्तर बृद्धिमा सहयोग गर्ने
- गरीब, असहायको लागि आपतकालीन सहयोग तथा अन्य जनकल्याणकारी कामगर्ने

संचालित कार्यक्रम र प्रमुख उपलब्धी

वि.सं. २०५३-५४ देखि २०७६-७७ सम्म करिब २५ वर्षको अन्तरालमा हिमा गौतम स्मृति कोषको पहल र सहयोगमा खासगरी शिक्षा र स्वास्थ्यको क्षेत्रमा केही उल्लेख्य प्रगति भएको छ, र यस कोषले गाउँका अति बिपन्न र निसहाय व्यक्तिलाई आपतकालीन मानवीय राहत र सहयोग पनि गर्दै आइरहेकोछ ।

क. शिक्षा

अमरपुरमा वि.सं. २०१८ देखि नै एक प्राथमिक विद्यालयको स्थापना भई २०४७ सालमा निम्न माध्यमिकमा स्तरोन्नति भएता पनि कतिपय आर्थिक रूपले विपन्न परिवार र खासगरी जनजाति र दलित समुदायका अभिभावकहरूले आफ्ना बालबच्चालाई स्कूल पठाउने गर्दैनथे। परम्परागत विश्वासका कारण छोरीलाई पठाउने त भन् कम हुन्थे। यो समस्यालाई हृदयगम गरी, स्वर्गीय हिमा गौतमको मनोभावनाको समेत कदर गर्दै छोरीहरूलाई पनि विद्यालयमा पठाउनु पर्छ भनी सबै अभिभावकलाई प्रोत्साहित गर्न यो कोषले शुरु देखि नै बालिकाहरूका लागि विशेष सहयोग गर्ने पहल गर्दै आइरहेकोछ।

तदनुसार शैक्षिक वर्ष २०५३-५४ देखि नै कक्षा १ देखि ३ सम्ममा पढ्ने सम्पूर्ण बालिकाहरूलाई आवश्यक कलम-कापी निःशुल्क वितरण गर्दै आएको र यसलाई २०६९ र ७० सम्म निरन्तरता दिइएको थियो। यसै गरी कक्षा १ देखि ९ सम्मको वार्षिक परिक्षामा सर्वोत्कृष्ट हुने छात्राहरूलाई विशेष नगद पुरस्कार दिने व्यवस्था गरियो। यो कार्यक्रम स्थानीय जनता, अभिभावक, शिक्षक र छात्राहरूमा अति लोकप्रिय भयो। यसको परिणामस्वरूप स्कूलमा पढ्ने छात्राहरूको संख्या क्रमशः त्वात्त बढदै गयो। नेपाल सरकारको राष्ट्रिय नीति र आर्थिक सहयोग तथा हिमा गौतम स्मृति कोषको थप प्रोत्साहनले वि.सं. २०७० देखि नै अमरपुरका सार्वजनिक विद्यालयमा पढ्ने छात्र र छात्राको संख्या करीव बराबरी हुन पुगेकोछ। अझ खुसीको कुरा त हालका वर्षमा जनजाति र दलित समुदायका बालबालिकाले पनि अन्य समुदायकै अनुपातमा अमरपुरका विभिन्न सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत भएको पाइन्छ।

शुरुमा अमरपुरमा एक मात्र विद्यालय भएकोमा शिक्षाको महत्वको बारेमा जनचेतना बढ्दै गएपछि, क्रमशः त्यो बेलाको गाउँ विकास समितिको सबै जसो वडाहरूमा (गाउँका हरेक टोलमा) प्राथमिक स्कूल खुल्दै गए। तदनुसार स्थानीय अभिभावक तथा शिक्षकहरूका मागलाई समेत ध्यानमा राखि अमरपुर मा.वि. का कक्षा १ देखि ३ सम्मका छात्रालाई दिने गरिएको निःशुल्क कापी कलम अन्य स्कूलहरूमा पनि वितरण गर्न सुरु गरियो। त्यसै गरी विभिन्न कक्षामा सर्वोत्कृष्ट हुने छात्रालाई नगद पुरस्कार दिने कार्य २०५६ साल देखि

अमरपुर, चोरकाटे, टुनिपाटा र राडदलका स्कूलमा, २०५८ सालमा बुल्म, चौरासी र पछि २०६६ सालदेखि सिम्पानीको स्कूलमा समेत विस्तार गरियो र त्यसको परिणाम पनि निकै सकारात्मक रह्यो ।

निकै पिछडिएको कुमाल जनजाति समुदायको बाहुल्यता रहेको बुल्म प्रा.वि.का बालबालिकाहरु स्कूल जाने तर बीचमा छोड्ने, निरन्तर अध्ययन नगर्ने हुनाले उनीहरुलाई निरन्तर स्कूल गइ अध्ययन गर्न प्रोत्साहन गर्नको लागि उक्त स्कूलका छात्राहरुले मात्र निशुल्क कापी कलम पाइरहेकोमा २०६३ बाट कक्षा १ देखी ३ सम्मका सम्पूर्ण विद्यार्थीलाई निशुल्क कापी कलम वितरण गर्ने कार्यलाई करिब १० वर्षसम्म निरन्तरता दिइयो ।

अमरपुर गा.वि.स.का सबै स्कूलका अभिभावक, बुद्धिजीवीहरु तथा शिक्षकहरुबाट निशुल्क कापी कलम वितरण गर्ने कार्य प्रभावकारी भएकोले यस कार्यलाई निरन्तरता दिनुपछि भन्ने सुझाव आएकोले त्यसलाई मनन गरी २०६५ देखी २०७०. सम्म कक्षा १ देखी ३ सम्मका छात्र र छात्रा दुवैलाई निशुल्क कापी कलम वितरण गरियो । यस कार्यक्रम अन्तरगत करिब रु. ४० लाखको लगानीबाट अमरपुरका सबै विद्यालयमा अध्ययनरत करिब २००० छात्रा र १००० छात्र लाभान्वित भएका छन । २०७० पछि नेपाल सरकारको नीति अनुसार स्थानीय सरकारले नै त्यस प्रकारको सहयोग प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ।

अमरपुरका जेहन्दार विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन गर्न २०६४ देखी अमरपुर गा.वि.स. अन्तर्गतका प्रत्येक विद्यालयबाट प्रा.वि. स्तरमा सर्वोत्कृष्ट १ जनास नि.मा.वि. स्तरमा सर्वोत्कृष्ट १ जनास जिल्लास्तरीय कक्षा ८ को जांचमा सर्वोत्कृष्ट १ जनास र मा.वि.बाट १० कक्षा (एस्एल्सी) मा सर्वोत्कृष्ट १ जनालाई नगद छात्रवृत्ति सहित पुरस्कृत गरिएको थियो । यस कार्यक्रम अन्तरगत वि. सं. २०५३ देखि २०६९ सम्म करिब १२० छात्रा र ४० छात्र गरी १६० विद्यार्थीले करिब रु. ३ लाख नगद पुरस्कार प्राप्त गरेका थिए ।

निशुल्क कापी कलम वितरण कार्यक्रमको लक्ष्य सफल भएको महशुस गरी वि. सं. २०७० देखि विभिन्न किसिमले शैक्षिक गुणस्तरको विकाश गर्ने प्रयास भएका छन -जस्तो कि ससाना बालबालिकालाई दिवा खाजाको व्यवस्था, रातो बंगला फाउन्डेशनको सहकार्यमा प्राथमिक शिक्षकहरुलाई विशेष तालिम,

पुस्तकालय र इ-लाईब्रेरीको स्थापना र संचालन आदि ।

अमरपुर जस्तै शिक्षा क्षेत्रमा पिछ्छडिएको गुल्मी जिल्लाको क्षेत्र नं. ३ का २८ गा.वि.स.मा रहेका सामुदायिक स्कूलहरुबाट एस.एल.सी. परिक्षामा कम्तिमा ६०% ल्याई सर्वोत्कृष्ट हुने विध्यार्थीलाई पुरस्कृत गर्दा यस क्षेत्रकै विध्यार्थी र अभिभावकहरुलाई प्रोत्साहन हुने कुरालाई हृदयङ्गम गरी २०५८ सालदेखि २०७२ सम्म उक्त क्षेत्रभरिबाटै सर्वोत्कृष्ट हुने छात्र वा छात्रा एक जना, त्यस्तै दलित छात्र वा छात्रा एक जना, र छात्राहरु मध्ये सर्वोत्कृष्ट हुने एक जना विध्यार्थीलाई नगद पुरस्कार र प्रमाणपत्र हिमा गौतम स्मृति कोषले प्रदान गर्दै आएको थियो। उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत क्षेत्रिय पुरस्कार पाएर करिव ११ छात्र-छात्रा, ११ दलित तथा ११ छात्राहरु गरी जम्मा ३३ जनाले करिव रु. २ लाख नगद पुरस्कार र कदरपत्रबाट लाभान्वित भएका थिए । वि. सं. २०७४ देखि नेपाल सरकारले एस. एल. सी. को सट्टा ग्रेडिड व्यवस्थामा आधारित एस. इ. इ. परिक्षा प्रणाली लागू गरुन्जेल उक्त पुरस्कारलाई निरन्तरता दिइएको थियो ।

वि.सं. २०५९ साल चैत्र ६ गते हिमा गौतम स्मृति कोषका संस्थापक सभापति श्री ओम प्रसाद गौतमको ७६ वर्षको उमेरमा उपचारका क्रममा काठमाण्डौमा देहावसान भयो। उहाँ अमरपुर गा.वि.स. वडा नं. ६ मा स्थापित श्री अमरपुर प्राथमिक विद्यालयका संस्थापक अध्यक्ष हुनुहुन्थ्यो र आजीवन यस स्कूलको विकास निर्माणमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नु भएको थियो। यही विद्यालय नै पछि श्री अमरपुर माध्यमिक विद्यालयको रूपमा स्तरोन्नति भएको हो । विद्यालय प्रतिको उहाँको योगदानको सम्झना र कदर गर्दै उहाँका ज्येष्ठ सुपुत्र कुलचन्द्र गौतमको पहल र सबै छोराछोरीहरुको समेत सहभागितामा अमरपुर मा.वि.लाई “श्री अमरपुर ओम प्रसाद गौतम माध्यमिक विद्यालय” नामाकरण गर्ने प्रस्ताव आएकोमा उक्त विद्यालयको व्यवस्थापन समितिको सर्वसम्मत सिफारिसमा नेपालको शिक्षा ऐन, २०२८ तथा शिक्षा नियमावली, २०५९ अनुसारका आवश्यक सर्तहरु पुरा गरी २०६० साल कार्तिक २३ गते तदनुसार विद्यालयको नाम “श्री अमरपुर ओम प्रसाद गौतम माध्यमिक विद्यालय” नामाकरण गरियो। त्यसै प्रसंगमा शुरुमा उपलब्ध गराइएको रु.११,११,१११ को अक्षयकोष र पछि अरु थपिदै गएको सहयोगबाट उक्त स्कूलको शैक्षिक गुणस्तर बृद्धि गर्ने काम निरन्तर भईरहेको छ ।

श्री अमरपुर ओम प्रसाद गौतम मा.वि.का केही भौतिक संरचना निर्माण गर्नको लागि पनि गौतम परिवारका सदस्यहरूबाट प्रत्यक्ष रुपमा र हिमा गौतम स्मृति कोष मार्फत बेलाबेलामा उल्लेख्य आर्थिक र प्राविधिक सहयोग उपलब्ध हुँदै आएकोछ । त्यसै सिलसिलामा स्कुलको कम्पाउण्ड वरिपरि पर्खाल लगाउन, स्कुलमा विभिन्न सांस्कृतिक र शैक्षिक कार्यक्रमहरु संचालन गर्न एउटा मञ्च र स्कुलमा खानेपानी व्यवस्थित गर्न पानी ट्यांकी र धाराहरूको निर्माण गर्न हिमा गौतम स्मृति कोष मार्फत यस्का संस्थापक श्री कुलचन्द्र गौतमबाट आवश्यक आर्थिक र प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइएको थियो ।

वि. सं. २०७२ को भुकम्पले उक्त स्कुलको एउटा दुइ तले भवन क्षतिग्रस्त भयो र स्कुलको शौचालय ब्लक पूर्ण रुपमा ध्वस्त भयो । यी क्षतिग्रस्त संरचनाको पुननिर्माण गर्न स्थानीय र नेपाल सरकारबाट केही सहयोग प्राप्त भएको थियो तर सो सहयोग रकम अपुग भएकोले रोटरी क्लब अफ काठमाडौं मिडटाउनका वरिष्ठ सदस्य र पूर्व अध्यक्ष समेत भएका कुलचन्द्र गौतमको पहलमा उक्त रोटरी क्लबबाट प्राप्त रु २५ लाख र हिमा स्मृति कोषको तर्फबाट थप करिब रु १५ लाख लगानी गरी उक्त स्कुलको एक ४ तले भवन र व्यवस्थित शौचालयको निर्माण गरियो ।

अमरपुर गा.वि.स.का ६ वटै प्राथमिक स्कुलका प्रधानाध्यापक तथा गाउँवासीबाट ती सबै स्कुलको भौतिक, आर्थिक तथा शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्नका लागि केही आर्थिक सहयोगको अनुरोधलाई मध्यनजर राख्दै हिमा गौतम स्मृति कोषले ती ६ वटै स्कुलहरूलाई पालैपालो गरी वर्षमा एउटा स्कुललाई रु १ लाखका दरले २०६५ देखि ६ वर्षसम्म सहयोग गरेको थियो।

विहान घरबाट केही थोरै खाना खाएर आएका ससाना विद्यार्थीहरु दिनभरी भोकै बस्नुपर्दा पढाइमा ध्यान दिन नसक्ने, स्कुलमै अनुपस्थित हुने वा छिटो स्कुल छोड्ने जस्ता समस्याहरु देखेर केही वर्षको लागि हिमा स्मृति कोषको सहयोगमा बाल शिक्षादेखि ३ कक्षासम्मका विद्यार्थीका लागि अमरपुर ओमप्रसाद गौतम विद्यालयमा दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन गरियो । त्यसको सकारात्मक प्रभाव देखेर हिमा स्मृति कोषको समेत पहलमा हाल अमरपुर लगायत इस्मा गाउँपालिकाकै सबै प्राथमिक स्कुलमा गाउँपालिकाले नै दिवाखाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरेको छ ।

हिमा गौतम स्मृति कोषको सहयोगका साथै नेपाल सरकार, तत्कालिन अमरपुर गा.वि.स. तथा इस्मा गाउँपालिकाको विकास बजेट र सम्पूर्ण अमरपुरवासी शिक्षा प्रेमी नागरिकको सहभागितामा सन्चालित यस प्रकारका कार्यक्रमहरूले जनतामा आधारभूत शिक्षाको पहुँच बढेको छ, निरक्षरता घटेको छ, र जनचेतना पनि बढ्दैछ । तापनि स्कूलको शैक्षिक गुणस्तर भने अबै कमजोर छ । एस्एलसी परीक्षामा र एसइइ उत्तिर्ण हुने विद्यार्थीको प्रतिशत र ग्रेड राष्ट्रिय र जिल्लाकै औसत दर भन्दा कम छ र शिक्षण प्रणाली पनि प्रयाप्त मात्रामा बालमैत्री हुन सकिरहेको छैन ।

उल्लिखित समस्याहरूलाई मध्यनजर गरी हिमा गौतम स्मृति कोषका प्रमुख संस्थापक कुलचन्द्र गौतमको पहल र सहयोगमा काठमाण्डौं स्थित 'रातो बंगला फाउन्डेसन' मार्फत अमरपुर लगायत गुल्मी ३ नं. क्षेत्रका ६ गा.वि.स.का ३१ वटा विद्यालयमा वि. सं. ०६७२६८ मा बालमैत्री शैक्षिक गुणस्तर विकास कार्यक्रम सन्चालन भएको थियो । उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत अमरपुर लगायत त्यस क्षेत्रका अन्य स्कूलहरूमा समेत इ-लाइब्रेरी स्थापना गरिएको छ र शिक्षक तथा बालबच्चाहरूलाई कम्प्युटर तालिम दिने र आधुनिक प्रविधिद्वारा प्रशिक्षित गराउन शुरुवात गरिएको छ ।

अमरपुर ओमप्रसाद गौतम माध्यमिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि हिमा गौतम स्मृति कोषका अध्यक्ष तथा निवृत्त विज्ञान विषय शिक्षक श्री रामचन्द्र गौतमले करिब ३ वर्ष स्वयंसेवकको रूपमा विशिष्ट सल्लाहकारको भूमिका निर्वाह गर्दै विशेषज्ञ शिक्षण सेवा प्रदान गरी सद्धानीय सहयोग प्रदान गर्नु भएको थियो ।

ख. स्वास्थ्य

हिमा गौतम स्मृति कोषको स्थापनाकाल २०५३/५४ सम्म अमरपुर क्षेत्रमा जनस्वास्थ्यको स्थिति निकै दयनीय थियो। भाडापखाला, न्युमोनिया, दादुरा जस्ता सामान्य रोग र कुपोषणले गर्दा धेरै बालबालिका बिरामी भैरहन्थे र कतिको अकालमै मृत्यु हुन्थ्यो। गर्भवती महिलाहरू गाउँकै कुनै तालिम नपाएका परम्परागत सोडेनीहरूको सहयोगमा सुत्केरी हुन्थे र जोखिमपूर्ण प्रसवव्यथा लागेमा उपयुक्त उपचार पाउन नसकेर अकालमै मर्ने

हुन त त्यतिबेला भर्खर २०५२ सालमा अमरपुरमा एउटा सरकारी उप-स्वास्थ्य चौकीको स्थापना भए तापनि तालीम प्राप्त र योग्य स्वास्थ्यकर्मी को अभाव थियो । अस्थायी रूपमा अर्चलपोखरामा भएको एक पुरानो जीर्ण भवनबाट कामचलाइरहेको उक्त सब-हेल्थपोस्टमा सधैं अति सामान्य औषधिको पनि खांचो भैरहन्थ्यो ।

उप-स्वास्थ्य चौकीलाई उपयुक्त भवनको आवश्यकता खट्कीरहेको र कोठाको अभावमा विरामी र स्वास्थ्यकर्मी दुबैलाइ असुविधा पर्न गएको भन्दै अमरपुर गा.वि.स.का पदाधिकारी लगायत स्थानीय भद्रभलाडीहरुले हिमा स्मृती को षलाई जग्गा सहित एक भवन निर्माण गरिदिन पटक पटक अनुरोध गर्दै आएकोमा कोषका संस्थापकहरूसंग सरसल्लाह गरी २०५६ साल असारमा प्रमुख संस्थापक कुलचन्द्र गौतमले आफ्नै स्वामित्वमा रहेको र पहिले वहाँकै जन्मस्थल तथा लामो समयसम्म स्व. हिमा गौतमकै बासस्थान बंगालो र कर्मथलो भएको अमरपुर कोट मुनीको जग्गामा उक्त सब-हेल्थपोस्टलाई आवश्यक पर्ने ४ कोठे भवन निर्माण गरी निशुल्क उपभोग गर्न उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो । तदनुसार २०५७-५८ सालमा निर्माण गरी २०५८ कार्तिकमा उक्त भवन उप-स्वास्थ्यचौकीलाई हस्तान्तरण गर्ने कार्य सम्पन्न भयो ।

उक्त उप-स्वास्थ्य चौकीमा सरकारबाट उपलब्ध हुने उपकरण र औषधिहरु सधैं अपुग भईरहने हुनाले आवश्यक थप उपकरण, औषधि र फर्निचरहरु पनि हिमा गौतम स्मृति कोषले उपलब्ध गराउदै आएको थियो । पेशाले स्टाफ नर्स समेत भएकी यस कोषकी संस्थापक सदस्य सावित्रा गौतमको पहलमा बेलाबेलामा उप-स्वास्थ्य चौकीको माग अनुसार आधारभुत सेवा विस्तार एवं गुणस्तर वृद्धि गर्न तथा वर्थिङ सेन्टरमा सहयोग पुराउन ४० वाटको सोलार सेट, सुत्केरी गराउन आवश्यक पर्ने टेवल, गर्भमा रहेको शिशुको मुटुको धड्कन जांच्ने उपकरण डोप्लर, जटीलतापूर्ण प्रसुती सेवाका लागि आवश्यक भ्याकुम सेट, नवजात शिशुलाइ चिसोबाट बचाउनकोलागि भोटा-टोपी वितरण, सुत्केरीले ओढ्ने ब्यांकेट, विरामीको शरीरमा अक्सिजनको मात्रा जांच्ने अक्सिजन स्याचुरेशन मेसिन, बच्चा तौलने मेसिन, रक्तचाप जांच्ने सेट, माइक्रोस्को प, स्टिम स्टेरिलाइजर, प्रशासनिक कामलाइ सघाउन एक ल्यापटप, गर्भवती महिलालाइ उप-स्वास्थ्य चौकीसम्म ल्याउन हरेक वडामा स्ट्रेचर लगायतका सामाग्री उपलब्ध गराइएकोछ ।

हिमा गौतम स्मृति कोष र अमरपुर उप-स्वास्थ्य चौकीको संयुक्त पहलमा बेलाबेलामा गाउँमा निशुल्क स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने काम हुँदै आएको छ । तदनुसार २०६४ मंसिर ८ गते गरिएको निशुल्क स्वास्थ्य शिविरमा उप(स्वास्थ्य चौकीकै इन्चार्ज युवराज भण्डारी र इस्मा इलाका हेल्थपोष्टका इन्चार्ज चन्द्र प्रसाद भुसालले स्वास्थ्य परीक्षणगर्ने कामगर्नु भयो र यस कोषबाट उपलब्ध गराइएका औषधी निशुल्क वितरण गर्ने काम भएको थियो। सो शिविरमा १० वर्षमुनीका बालबालिकाको स्वास्थ्य परिक्षण, परामर्श सेवा र निःशुल्क औषधोपचार उपलब्ध गराउने व्यवस्था समेत गरिएको थियो ।

हिमा गौतम स्मृति कोषको समेत सहयोगमा अमरपुरको स्वास्थ्य चौकी (तत्कालिन उप-स्वास्थ्य चौकी) ले आमा सुरक्षा कार्यक्रम, बालस्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम, चौबिसै घन्टा प्रसुती सेवा, इमर्जेन्सी सेवा र परिवार नियोजन सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । यसका साथै प्रजनन स्वास्थ्य सेवा, अस्थायी परिवार नियोजन सेवा, नियमित रुपमा राष्ट्रिय बालखोप, भिटामिन ए तथा जुकाको औषधि वितरण सेवा र किशोर किशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम र जनस्वास्थ्य शिक्षाका प्रचारात्मक काम पनि सफलतापूर्वक गर्दै आएकोछ ।

यी सबै गतिविधिका कारण हाल अमरपुरमा ८० प्रतिशत भन्दा बढी गर्भवती महिलाले सुत्केरी हुनु पूर्व ३-४ पटक स्वास्थ्य परीक्षण गराउँछन् र ७५ प्रतिशत भन्दा बढी बच्चाको जन्म तालीम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीबाट गराउँछन् । आधाभन्दा बढी श्रीमान-श्रीमतीले परिवार नियोजन गरेका छन् । बाल खोप दर ९० प्रतिशतको हाराहारीमा पुगेकोछ। गाउँका हरेक वडामा तालिम प्राप्त र उपभोक्ता सेवी महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यरत छन् । मातृशिशु मृत्युदर धेरै घटेको छ। उप-स्वास्थ्य चौकीका तत्कालिन लगनशील तथा सेवाग्राही- मैत्री सिनियर अ.हे.व. युवराज भण्डारी र अन्य स्टाफको कर्तव्यपरायणताको उच्च मुल्यांकन गर्दै २०६७/६९ मा गुल्मी जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयले कार्यसम्पादनमा आधारित मुल्यांकनमा अमरपुर उप-स्वास्थ्य चौकीलाई जिल्लास्तरकै उत्कृष्ट उप-स्वास्थ्य चौकीको स्थान दिएको थियो । अमरपुरका अन्य छिमेकी गाउँहरूमा पनि यो उप-स्वास्थ्य चौकीमा गुणस्तरीय सेवा पाइन्छ भन्ने नाम चलेको छ ।

यिनै सकारात्मक उपलब्धिले उत्प्रेरित भएर अमरपुर गाउँबासी, बुद्धिजीवी, भद्रभलाञ्जीहरु समेतबाट तत्कालिन उप-स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरोन्नती गरी स्वास्थ्य चौकिमा परिणत गर्न नेपाल सरकारसंग निवेदन दिनका लागि गा.बि.स.ले नै कम्तिमा ५ रोपनी जग्गा उपलब्ध गराउनुपर्ने हुनाले तदनुसार को घडेरी-जग्गा उपलब्ध गराइदिन भनी पटक पटक हिमा गौतम स्मृति कोषमा माग आइरहेको सन्दर्भमा कोषका प्रमुख संस्थापक श्री कुलचन्द्र गौतमले आफ्नै स्वामित्वमा रहेको र पहिले उहाँहरुकै हजुरबुवा कपिलमणि गौतमको जन्मस्थल र वसोवास भएको जग्गा प्रस्तावित स्वास्थ्य चौकीकै स्वामित्व हुनेगरी २०६९ सालमा निशुल्क उपलब्ध गराउनु भयो ।

तत्पश्चात नेपाल सरकारको लगानीमा उक्त जग्गामा एक भव्य सुविधा सम्पन्न आधुनिक स्वास्थ्य चौकी निर्माण भएको छ र तदनुसार तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मी खटाइएका छन्। औषधिउपचारको लागि अत्यावश्यक सामान, उपकरण र औषधिको समेत व्यवस्था गरिएको छ ।

तर सरकारबाट उपलब्ध हुने औषधि र उपकरणहरु सधैं अपर्याप्त हुनाले हिमा स्मृति कोषले बेला बेलामा थप औषधि, उपचार सामग्री र उपकरणहरु उपलब्ध गराउँदै आएको छ । स्वास्थ्य चौकीमा साधारणतया उपलब्ध हुने नियमित औषधि उपचार बाहेक हिमा स्मृति कोषको पहल र सहयोगबाट उक्त स्वास्थ्य चौकीमा बेला बेलामा बाहिरबाट दक्ष चिकित्सक र विशेष तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीलाई निम्त्याई स्वास्थ्य शिवीर समेत सञ्चालन गरिँदै आइएकोछ ।

तदनुसार वि. सं. २०७४ र २०७५ मा पाल्पा जिल्लाको प्रवासमा रहेको लुम्बिनी मेडिकल कलेजसँगको सहकार्यमा स्वास्थ्य शिवीर सञ्चालन गरिएको थियो । २०७४ को स्वास्थ्य शिवीर सञ्चालनमा इस्मा गाउँपालिकाबाट करिब रु.२ लाख बराबरको औषधि सहयोग स्वरूप प्राप्त भएको थियो । उक्त शिवीरमा महिलाहरुको प्रजनन स्वास्थ्य तथा हाइजोर्नी सम्बन्धी विशेषज्ञले सेवा प्रदान गरेका थिए । तिनै विशेषज्ञहरुको सल्लाह अनुसार २०७६ सालमा पाठेघर खसेर प्रताडित हुने महिलाहरुको तथा हाइड्रोसिलबाट पीडित पुरुषहरुको शल्यक्रिया र उपचार गर्न जिल्ला सदरमुकामको अस्पतालमा पठाउने काम पनि हिमा स्मृति कोषको पहल र सहयोगमा सम्पन्न भएको थियो ।

भविष्यमा पनि यस्ता कार्यक्रमहरूलाई सक्दो सहयोग गर्ने हिमा स्मृति कोषको प्रतिबद्धता रहेको छ ।

यसै प्रसंगमा तत्कालिन उपस्वास्थ्य चौकी तथा नवनिर्मित स्वास्थ्य चौकीमा जानको लागि बाटोको व्यवस्था र त्यसमा संस्थापकहरूका हजुरबुवा कपिलमणि गौतमको सम्भनामा प्रवेशद्वार बनाइ हाल स्व. हिमा गौतमको शालिक वरिपरिको जग्गामा एक सुन्दर सार्वजनिक उद्द्यान र विश्रामस्थलको निर्माण गरिएकोछ। उक्त उद्यान र विश्रामस्थल स्वास्थ्य चौकीमा उपचार गराउन आउने विरामी, हिमा गौतम स्मृति कोषका कार्यकर्ता र सेवाग्राही तथा गाउँबासी जनसमुदायको उपयोगका लागि निःशुल्क रुपमा उपलब्ध भईरहेको छ ।

सन् २०२० मा कोरोना महाव्याधीको प्रकोप फैलदा हिमा स्मृतिकोषले अमरपुर बासी जनसमुदाय तथा क्वारेन्टाइन बस्न बाध्य भएका व्यक्तिहरूको लागि मास्क, साबुन आदि सुघर सफाइका सरसमान र अन्य सहयोगको प्रबन्ध गरेको थियो ।

ग. महिला सशक्तिकरण

ससाना बालिकाको शिक्षा र स्वास्थ्यमा विशेष जोड दिने बाहेक प्रौढ महिला र किशोरीहरूको सशक्तिकरणमा पनि सहयोग गर्ने हिमा स्मृति कोषको लक्ष्य रहेको छ । तदनुसार बचत र ऋण सेवा प्रदान गर्ने महिला सहकारीहरूलाई सधै प्रोत्साहन गरिएको छ । हाल हेफर इन्टरनेशनल भन्ने संस्थाको सहयोगमा स्थापित अमरपुर कृषि तथा पशु विकास महिला सहकारी संस्थाले ग्रामीण महिलाको चेतना अभिवृद्धि गर्ने तथा उनीहरूलाई आयमुलक सीप सिकाउन तालिम दिने आदि काममा सक्षम बनाउन सञ्चालन गरेका कार्यक्रमलाई थप टेवा दिन हिमा स्मृति कोषले पनि हातेमालो गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ ।

उक्त सहकारी मार्फत गाउँमा रहेका निरक्षर युवती र महिलाहरूलाई साक्षर बनाउने विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न, पाठेघर खसेर पीडित तथा अन्य स्त्रीरोगले ग्रसित महिलाको पहिचान गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गर्न प्रेरित गर्न तथा विपन्न वर्गका परिवारमा कसैको मृत्यु भएको अवस्थामा शोक सन्तप्त परिवारलाई समवेदना मात्र नदिएर आर्थिक सहयोग समेत गर्ने एक

किसिमको बीमा जस्तै राहतकोष स्थापना गरी सञ्चालन गर्न हिमा स्मृति कोषले आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धता जनाएको छ ।

घ. विविध जनकल्याण

अमरपुरमा रहेका कतिपय गरीब, असहाय एवं दैवी प्रकोपबाट ग्रस्त भएका व्यक्तिहरुलाई हिमा गौतम स्मृति कोषले विभिन्न समयमा आवश्यकता अनुसार लुगाफाटा, औषधि(उपचार तथा आर्थिक राहत रकम उपलब्ध गराउँदै आएको छ। जनसाधारणको सुविधाको लागि अमरपुरका विभिन्न नाकामा हिमास्मृति कोषद्वारा केही प्रतीक्षालयको निर्माण गरिएको छ । भविष्यमा पनि यस्ता परोपकारी कामलाइ सक्दो निरन्तरता दिइनेछ ।

आर्थिक लगानी

हिमा गौतम स्मृति कोषको स्थापना काल वि.सं. २०५३-५४ देखि २०७६-७७ सालसम्मको २४ वर्षको अवधिमा अमरपुरको सामाजिक विकास र जनकल्याणका लागि प्रत्यक्ष र परोक्षरूपमा करिब रु. दुई करोड पचास लाखको आर्थिक लगानी गरिएकोछ । यो लगानी निम्न शीर्षकमा केन्द्रित भएको पाइन्छ:

- छोरीहरूलाई पढाउन प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले निःशुल्क प्रदान गरिने कापी-कलम आदि - रु. ४० लाख
 - अमरपुर गा.वि.स.का विद्यालयमा अध्ययनरत सर्वोत्कृष्ट छात्रा छात्रलाई नगद छात्रवृत्ति - रु. ३ लाख
 - गुल्मी ३ नं. क्षेत्रका सामुदायिक स्कुलबाट एस्एल्सीमा सर्वोत्कृष्ट हुने छात्र-छात्रा र दलित छात्रवृत्ति - रु. २ लाख
 - अमरपुर मा.वि.को श्री ओमप्रसाद गौतम मा.वि. नामाकरणको लागि स्थापित अक्षयकोष - रु. ११ लाख
 - दिवा खाजा तथा अन्य बालविकास शैक्षिक अभिवृद्धि कार्यक्रम - रु. ७ लाख
 - श्री ओमप्रसाद गौतम स्कुल-कम्पाउण्डको पर्खाल निर्माण - रु. ४ लाख
 - भुक्म्प पश्चात नयाँ स्कुल भवन पुन निर्माणमा विशेष सहयोग - रु. ११ लाख
 - अमरपुर गा.वि.स.का विभिन्न प्राथमिक स्कुललाई आर्थिक सहयोग - रु. ७ लाख
 - श्री ओमप्रसाद गौतम स्कुलमा पानीट्यांकी तथा मन्च निर्माण - रु. ८ लाख
 - अमरपुर उप-स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण, फर्निचर, उपकरण र औषधी - रु. १६ लाख
 - अमरपुर स्वास्थ्य चौकीको लागि भवन निर्माणस्थल तथा थप औषधि उपकरण र विविध - रु. १३ लाख
 - हिमा स्मृति कोष भवन र कपिलमणि उद्घान - रु. ६० लाख
 - २०७४ - ७६ मा स्वास्थ्य शिविर संचालन र अन्य उपचार खर्च - रु. २० लाख
 - विपन्न(असहाय ब्यक्तिलाई प्रदान गरिएको लत्ता-कपडा, औषधी, राहत-सहयोग - रु. ३ लाख
 - अमरपुर कोट मन्दिर जाने सिंढी निर्माण - रु. ५ लाख
 - हिमा स्मृति कोषको अक्षय कोष - रु. २५ लाख
 - अमरपुरका विभिन्न नाकामा निर्माण गरिएका प्रतीक्षालय - रु. १२ लाख
 - विविध... - रु. ६ लाख
- जम्मा अनुमानित लगानी - रु. २ करोड ५० लाख

बोधार्थ - हिमा स्मृति कोषद्वारा गरिएको उपरोक्त लगानी र खर्च संस्थापकहरूद्वारा दुई किसिमले प्रदान गरिएको छ। एकातिर कोषको बैक खातामा नगद जम्मा गरी त्यसबाट कार्य समितिको निर्णय अनुसार विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका छन् भने अर्कोतिर खास गरी प्रमुख संस्थापक तथा संरक्षकको स्वामित्वमा भएका जग्गाहरू कुनै सिधै नेपाल सरकार अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य चौकी जस्ता सार्वजनिक निकायको नाममा विधिवत हस्तान्तरण गरिएका छन् भने कुनै कोषको कार्यसमितिसँगको परामर्श र समझदारीमा सार्वजनिक उपयोगका लागि दीर्घकालिन रूपमा कोषलाई उपभोग गर्न उपलब्ध गराइएको छ। हिमा स्मृति भवन, कपिलमणि उद्यान, सार्वजनिक प्रतीक्षालयहरू जस्ता भौतिक संरचनाहरू प्रमुख संस्थापकको प्रत्यक्ष रोहवरमा निर्माण गरी कोष र समुदायलाई जिन्सी रूपमा प्रदान गरिएका छन्।

कोषको व्यवस्थापन

हिमा गौतम स्मृति कोषको व्यवस्थापन कार्य अमरपुर गाउँकै बुढापाका, अगुवा, शिक्षक, स्वास्थ्यकर्मी तथा संस्थापक र स्थायी समिति सदस्यहरू सम्मिलित समावेशी खालको कार्यसमितिबाट हुँदै आएको छ। कार्य समितिलाई सहयोग गर्न एक सल्लाहकार समितिको पनि व्यवस्था गरिएको छ। कोषमा कार्यरत सम्पूर्ण व्यक्तिहरू अवैतनिक स्वयंसेवक रहेका छन्। कार्यसमितिलाई सहयोग गर्न तथा हिमा स्मृति कोष भवन र कपिलमणि उद्यानको स्याहार संभार गर्न एकजना पार्ट(टाइम सहयोगी) वैतनिक रूपमा राखिएको छ।

हिमा गौतम स्मृति कोषको औपचारिक स्थापना २०५४ पौष १८ मा गुल्मी जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा विधान दर्ता गरी (दर्ता नं.१३-५४५५) शुरु गरिएको थियो। त्यसपछि गठन गरिएको कार्य समितिले यस संस्थाको आयव्यय राख्नको लागि शुरुमा राष्ट्रिय वाणिज्य बैक तम्घास-गुल्मीमा खाता (बचत नं. ११९८५११७) र हाल काठमाडौं महाराजगञ्ज कृषि विकास बैकमा एक अक्षयकोष मुद्दति खाता नं ०२१०४००७०१३३७०२७ तथा एक बचत खाता नं ०२१०४००७०१३३७०१९ खोलिएको छ। अक्षय कोषमा हिमा स्मृति कोषका प्रमुख संस्थापक र संरक्षक कुलचन्द्र गौतमद्वारा जम्मा गरिएको रकम रहेको छ र हाललाई कुलचन्द्र गौतम, रामचन्द्र गौतम, सावित्रा गौतम तथा उपेन्द्र प्रसाद गौतम मध्ये कुलचन्द्र गौतमको अनिवार्य रूपमा र अन्य एक जनाको संयुक्त हस्ताक्षरद्वारा उक्त खाताको सञ्चालन हुन्छ। कोषको साधारण आय

व्ययका लागि स्थापना गरिएको बचत खाता कार्य समितिका अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको संयुक्त हस्ताक्षरबाट सञ्चालन हुन्छ । प्रचलित नियम अनुसार कोषका आर्थिक गतिविधिको लेखा-परीक्षण गराइ हरेक वर्ष नवीकरण गराइन्छ ।

हिमा गौतम स्मृति कोषको कार्यालय हाल अमरपुरमा रहेको हिमा गौतम स्मृति भवनमा छ ।

हिमा गौतम स्मृति कोषका संस्थापकद्वारा अन्यत्र सहयोग

उच्च शिक्षा र संयुक्त राष्ट्रसंघको सेवामा भण्डै चार दशक परदेशमा रही आफ्नो जीवनको बाँकी समय मातृभूमिको सेवामा समर्पण गर्ने अठोटका साथ नेपाल फर्किएका कुलचन्द्र गौतमको पहिलो प्राथमिकता आफ्नै जन्मस्थल अमरपुर इस्मा, गुल्मीका जनसाधारणको विकास र कल्याणमा केन्द्रीत छ ।

तर आफूलाई विश्वको नागरिक भन्न रुचाउने गौतमले आफ्नो गाउँ ठाउँ बाहेक नेपालका अन्य क्षेत्रमा र नेपाल बाहिर अन्तर्राष्ट्रिय समुदायमा पनि आफूसकदो सेवा र योगदान गर्दै आएका छन् । मुख्यत आफ्नो जीवनको सफलतामा योगदान गर्ने महत्वपूर्ण व्यक्ति र संस्थाहरूको ऋण तिरेको स्वरूप कृतज्ञता भल्किने संस्था र कार्यक्रममा उनको सहयोग केन्द्रीत भएको पाइन्छ ।

तदनुसार वाल्यकालमा आफ्नो मावली हजुरबुवा श्री छवीलाल पाण्डेबाट छोरीले पनि पढ्नुपर्छ भन्ने प्रगतिशिल र प्रेरणादायी सन्देश सुनेको आधारमा वहाँकै सम्भना र सम्मानमा आफुले पनि केहि समय पढेको धुर्कोट वस्तुको हिमालय हाइस्कुलमा अध्ययनरत छात्राहरूमध्ये वार्षिक परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अङ्क प्राप्त गर्ने २० जनालाई सानो नगद पुसस्कार दिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

आफूले कक्षा ६, ७ र ८ मा पढेको पाल्पा तानसेनको जनता विद्यालयले आफ्नो प्राज्ञिक विकासमा राम्रो जग बसाल्न मद्दत गरेको सम्भनामा त्यस स्कुलका अत्यन्त प्रगतिशिल संस्थापक प्रधानाध्यापक जगतबहादुर जोशीको नाममा एक सभाहल निर्माण गर्न सहयोग पुराएको र त्यसै स्कुलमा एउटा आधुनिक वालमैत्री पुस्तकालय भवन निर्माण गरीदिने पनि प्रतिबद्धता जनाइएको छ ।

गुणस्तरीय शिक्षा नै समाज विकासको प्रमुख आधार हो भन्ने मान्यताकासाथ काठमाडौंको रातो वंगला फाउण्डेशन मार्फत गुल्मी र पाल्पाको केही विद्यालयहरूका शिक्षकहरूलाई विशेष तालिम दिने व्यवस्था मिलाइएको थियो ।

ती मध्ये कतिपय विद्यालयमा इ लाइब्रेरी स्थापना र सञ्चालन गर्ने तथा परम्परागत पुस्तकालयलाई पनि गुणस्तरीय र बालमैत्री बनाउन तालिमको व्यवस्था गरिएको छ ।

त्यस्तै रोटरी क्लव अफ काठमाण्डौ मिड टाउनसँग आवद्ध भएर शिक्षा, स्वास्थ्य जस्ता क्षेत्रमा सहयोग गर्नुका साथै भुकम्प लगायत दैवी प्रकोपबाट पीडित समुदायलाई मानवीय सहयोग पुर्याउने काममा पनि कुलचन्द्र गौतमको सक्रियता रहेको छ ।

आफू मृगौला रोगबाट ग्रसित भएको र त्यसबाट ज्यान बचाउन आफ्नो प्रिय बहिनी रमा भुषालले आफ्नै एक मृगौला उपहार दिइ जीवनदान दिएको प्रेरणाले मृगौला रोगको उपचारको लागि काठमाडौंमा स्थापित आरोग्य प्रतिष्ठानमा पनि कुलचन्द्र गौतमको सक्रिय सहभागिता रहेको छ । सोही प्रतिष्ठान अन्तर्गत पाल्पाको लुम्बिनी मेडिकल कलेजमा एउटा किड्नी डायालिसिस केन्द्रको स्थापना गरिएको छ । जसबाट पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची क्षेत्रका मृगौला रोग पीडित विरामीलाई केही राहत मिल्ने गरेको छ ।

माती कार्ययोजना

यो कोषलाई बढी दिगो र आत्मनिर्भर गराउनको लागि हाल संस्थापकहरूबाट पटकपटक प्राप्त हुने चालु खर्चमा क्रमशः कटौती गर्दै जाने र कोषको अक्षयकोषमा केही थप रकम जम्मा गरेर सो कोषको अभिवृद्धि गर्दै आउंदो दशक भित्रमै हिमा गौतम स्मृति कोषको साधारण वार्षिक खर्च अक्षयकोषको व्याजले थेग्न सक्ने अवस्था सिर्जना गर्न हर प्रयास गरिने छ ।

आउंदा वर्षहरूमा पनि हाल हिमा गौतम स्मृति कोषको सहयोगमा सन्चालित लोकप्रिय र जनकल्याणकारी कार्यक्रमहरूलाई समयानुकूल केही परिमार्जन र परिवर्तन गरी निरन्तरता दिने यस कोषको लक्ष्य रहेको छ। भविष्यमा ग्रामीण महिलाहरूको सशक्तिकरणका केही कार्यक्रम थप्ने र केही आयमुलक कार्यक्रम पनि शुरुगर्ने कोषको योजना रहेको छ। भविष्यमा यो कोषलाई आत्मनिर्भर बनाउने उद्देश्यले संस्थापक सदस्यहरूमाथिको उच्च निर्भरतालाई क्रमशः घटाउदै अन्य आयश्रोतको पनि खोजी गर्दै जाने र केही आयमुलक प्रोजेक्टहरू सन्चालन गर्ने पनि कोषको लक्ष्य रहेको छ ।

अनुसूची

१. स्वर्गीय श्रीमती हिमा गौतमको संक्षिप्त जीवनी

“हिमा गौतम स्मृति कोष अमरपुर, गुल्मी” की प्रेरणापात्र स्वर्गीय श्रीमती हिमा गौतमको जन्म वि.सं. १९८६ सालको मङ्सिरमा गुल्मी जिल्लाको धुर्कोट-वस्तु गाउँको रातचौर भन्ने ठाउँमा भएको थियो। वहाँ बुवा छबिलाल पाण्डे र आमा मनकलाकी माहिली छोरी हुनुहुन्थ्यो। सानो कद र मीठो स्वर भएकी हुनाले, वहाँलाई बुवा छबिलालले “जुरेली” भन्ने उपनामले सम्बोधन गर्नुहुन्थ्यो। त्यतिवेला छोरीहरूलाई शिक्षा दिने चलन थिएन र सानै उमेरमा कन्यादान दिई घर पठाइन्थ्यो। तदनुसार हिमाको पनि सात वर्षको उमेरमै छिमेकी गाउँ अमरपुर निवासी कपिलमणि गौतमका भर्खर ९ वर्षका जेठा छोरा ओमप्रसाद गौतमसंग विवाह भएको थियो ।

सानै उमेरमा विवाह गरिदिए पनि दुरान दिएपछि मात्र घर पठाउने चलन अनुसार हिमा सुरुमा माइती मै बस्नु भएको थियो। तर विवाह भएको एक वर्ष पछि सासु (मनिकर्णा गौतम) को असामयिक निधन भएकोले परम्परा अनुसार बुहारीले पनि काज किरिया गर्नुपर्छ भन्ने मान्यता बमोजिम उहाँलाई घर पठाइएको थियो र त्यति कलिलो उमेरमा उहाँले काज-क्रिया जस्तो कठोर कार्यको पालना गर्नुपरेको थियो।

हिमाका ससुरा कपिलमणिका चार पत्नी, दुई छोरा र नौ छोरी थिए । घरमा हिमा पहिलो बुहारी हुनु हुन्थ्यो । बुढेसकालमा मात्र छोरा पाएका कपिलमणिलाई छिट्टै नाति हेर्ने चाहना भएकाले हिमा र ओमप्रसादलाई सानै उमेर देखिनै छिट्टै पुत्रलाभ गर्ने पारिवारिक दबाव र तनावको सामना गर्नु परेको थियो। वि. सं. २००४ मङ्सिर १५ गते उहाँहरूको कोखबाट पहिलो सन्तानको रूपमा छोरा कुलचन्द्रको जन्म भएको थियो। सुरुमा कुन्जरमणि नामले परिचित कुलचन्द्रको जन्मले गौतम परिवार र गाउँ-छिमेकमा नै निकै हर्षोल्लास भएको थियो । नाती जन्मेको खबरले ससुरा कपिलमणि हर्षले गद्गद् भै नाचेका र श्रिमान ओम प्रसादलाई गाउँलेले फुलमाला र अबिर लगाई बधाइ दिएका घटनाहरूको धेरै पछिसम्म पनि अमरपुरबासीले रोमान्चकारी बखान गर्थे।

कुलचन्द्र पछि हिमाको कोखबाट तीन छोरा र पाँच छोरीको जन्म भएको

थियो । ति मध्ये दुई छोरीको सानै उमेरमा मृत्यु भएको थियो भने जेठी छोरी पुतलाको पनि सुत्केरी भएको केहि दिन मै निधन भएको थियो ।

बाल्यकालमा आफु शिक्षावाट बन्चित हुनुपरे पनि हिमा गौतम छोरीलाई पनि पढाउनु पर्छ, छोरा र छोरीमा कुनै भेदभाव गर्नु हुँदैन भन्ने मान्यता राख्नुहुन्थ्यो । उहाँले आफ्ना छोरा छोरी सबैलाई पढ्नको लागि निकै प्रोत्साहन गर्नुहुन्थ्यो। त्यो समयमा गाउँ छिमेकमा कुनै स्कूल नभएकाले कुलचन्द्रलाई अनौपचारिक शिक्षा दिन पनि बालक कालदेखि नै धुर्कोट, अर्जै, अर्घाखाँचीको कुर र भारतको बनारससम्म पठाउनु परेको थियो। पछि अरु छोरा-छोरीलाई पनि प्राथमिक स्तरसम्म मात्र अमरपुर-अर्जै र माध्यमिक र उच्च शिक्षाको लागि धुर्कोट, तम्घास, पाल्पा, काठमान्डौ आदि ठाउँमा पठनपाठनको व्यवस्था गरिएको थियो ।

हिमा गौतमकै प्रेरणा र जोडबल तथा श्रिमान ओमप्रसादको अगुवाइमा अमरपुरमा औपचारिक शिक्षा हासिल गर्ने पहिला केटीहरु वहाँकै छोरीहरु पुतला, रमा र सावित्रा भएका थिए। आफु निरक्षर भएकोले टाढाटाढासम्म पढ्न र व्यवसायमा गएका छोरा छोरीका चिठीपत्र आउंदा आफुले ती चिठिसम्म पनि पढ्न नसक्ने भएको ग्लानीले र छोराछोरीको प्रेरणा र आफ्नै प्रयासमा उहाँले सामान्य लेखपढ गर्न सिक्नुभयो र साधारण चिठी पढ्न र लेख्न सक्नेसम्म हुनुभएको थियो । पहिले निरक्षर भएर आफु अन्धोजस्तो भएको वेदना गर्ने हिमाले पछि बुढेसकालमा साक्षर भइ छोराछोरीका चिठी पढ्न सक्ने हुंदा हर्षले रुनु हुन्थ्यो।

हिमा गौतम निकै धार्मिक प्रवृत्तिकी हुनुहुन्थ्यो । वहाँले स्वस्थानी ब्रत र अरु देवीदेवताको पुजापाठ नियमित रुपमा गर्नु-गराउनु हुन्थ्यो । कसैको पनि दुःख कष्ट र वेदना हेर्न नसक्ने, आफु सक्दो सहयोग गर्ने उहाँको स्वभाव थियो । विशेष गरि गाउँमा कसैले आर्थिक अवस्था कै कारणले औषधोपचार गर्न नसकेको, महिलाले सुत्केरी भएको समयमा पनि आवश्यक लुगाफाटा, थाङ्गना र खानाको अभावमा दुःख कष्ट भोगेको वा फी तिर्न नसकी स्कूल जान नपाएको सुन्दा उहाँलाई निकै पिडा हुन्थ्यो र उनीहरुलाई आफू सक्दो सहयोग गर्नु हुन्थ्यो।

आफ्नो जेठो छोरा कुलचन्द्र पढाइमा राम्रो सफलता हासिल गरेर आफ्नै प्रयासमा अमेरिकामा उच्चशिक्षा आर्जन गर्न जाने गुल्मी-अमरपुर क्षेत्रको पहिलो व्यक्ति भएको र पछि संयुक्त राष्ट्रसंघमा कार्यरत भै उक्त संस्थाको अन्तर्राष्ट्रिय सेवामा सम्पूर्ण नेपालकै उच्च पदाधिकारी भइ ख्याति कमाएकोमा आमा हिमा निकै गौरवान्वित हुनुहुन्थ्यो । त्यस्तै अरु छोराहरुले पनि विभिन्न क्षेत्रमा सफलता हासिल गरी बेलायतमा व्यवसाय र बसोबास गर्न सफल भएकोमा वहाँ निकै प्रसन्न हुनुहुन्थ्यो ।

सबै छोराछोरी शिक्षा आर्जन र व्यवसायको लागि गाउँ बाहिर बस्ने हुँदा उहाँलाई गाउँ-घरमा केही सुनसान लाग्नु त स्वाभाविकै भयो । त्यतिबेला गाउँमा अहिलेको जस्तो टेलिफोन र मोबाइल फोनको सुविधा थिएन र हुलाकबाट एउटा चिठी आउन पनि महिनौ लाग्थ्यो । बृद्धावस्थामा हिमा गौतम श्वासप्रश्वास (दम) र मुटु दुख्ने रोगबाट ग्रसित हुनुहुन्थ्यो । ती रोगको धेरै नै उपचार गराइए तापनि वहाँले पूर्ण स्वास्थ्य लाभ गर्न सक्नु भएन । कहिले मुटु दुख्ने, कहिले दम रोगले सताउने र बेलाबेलामा औषधी उपचार गराई राख्नुपर्ने तर गाउँमा औषधोपचारको सुविधा नहुनाले उहाँले आफ्नो जीवनका अन्तिम वर्षहरु प्रायः काठमाडौँमा छोरा सुशील र उनको परिवारसंग बिताउनु भयो। छोरी रमा र सावित्रा तथा उनीहरुका बच्चाबच्ची पनि प्रायः काठमान्डौँमै हुनाले वहाँलाई त्यहाँको बातावरण पनि रमणीय थियो ।

संयुक्त राष्ट्रसंघको सेवामा कार्यरत छोरा कुलचन्द्र र उनको परिवारसंग पनि हिमा गौतमले जाकार्ता, इन्डोनेसिया र अमेरिकाको न्युयोर्क सहरमा केही समय बिताउनु भयो, र अन्य देशको पनि भ्रमण गर्नु भएको थियो। त्यस्तै छोरा सुरेश र दिनेश तथा उनीहरुका परिवारलाई भेट्न बेलायतको लन्डनमा पनि वहाँले भ्रमण गर्नुभएको थियो ।

जीवनको उत्तरार्धमा धेरै समय काठमाण्डौँमा बिताए पनि उहाँले बेलाबेलामा गाउँ जाने जमर्को गर्नुहुन्थ्यो। तर आफु रोगी भएको र यातायातको सुविधा पनि नभएकोले उहाँले चाहेजति गाउँ जान त्यति सजिलो थिएन। गाउँमा आफैँ जान नपाए पनि गाउँका गरीब तथा असहायको लागि बेलाबेलामा लत्ता कपडा र सहयोग गर्ने कार्य उहाँले सधैँ जारी राख्नु भयो। काठमान्डौँमा पनि गाउँबासी आफन्त, ईस्टमित्रहरु उहाँलाई भेट्न बराबर आउंथे। दशैँमा उहाँको

हातबाट टिका थाप्न आउने आफन्त, इस्टमित्रहरु पनि प्रसस्त हुन्थे। गाउँमा के कस्तो छ, धेरै दुःख पाएका र सहारा नभएका छिमेकी र आफन्तहरुको निरन्तर जानकारी लिई आफुसक्दो सहयोग गर्न वहाले अथक प्रयास गर्नुहुन्थ्यो ।

२०५३ साल पौष २७ गतेको बेलुकी ६८ वर्षको उमेरमा हिमा गौतमले यो संसारलाई सधैको लागि छाडेर जानु भयो। उहाँका श्रिमान तथा छोरा छोरी र नाताकुटुम्बले मात्र नभई सारा अमरपुर गाउँवासीले नै एक दयालु आमा र समाजसेवी गुमाएको अनुभव गरे। खासगरी गाउँका अति विपन्न दलित, जनजाती समुदायका महिलाहरुले सधै आफुलाई अपार माया र सहयोग गर्ने 'ममतामयी "जेठी साहुनी" हिमा गौतमको निधनबाट बढी मर्माहत भएको अनुभूति व्यक्त गरे। यिनै भावनाको सम्भना र सम्मान गर्दै उहाँको निधन पछि उहाँका शोकसन्तप्त छोराछोरीले आफ्नी आमाको नामबाट "हिमा गौतम स्मृति कोष" को स्थापना गरि वहाँको प्रिय गाउँ अमरपुरमा शिक्षा, स्वास्थ्य सेवा, महिला सशक्तिकरण र अन्य जनकल्याणका विभिन्न क्षेत्रमा सहयोग गरि स्वर्गीय आमाले गर्दै आउनु भएका परोपकारी कामलाई निरन्तरता दिदै आएका छन् ।

२. हिमा गौतम स्मृति कोषका संस्थापक र स्थायी सदस्यहरू

संस्थापक - कुल चन्द्र गौतम (संरक्षक), सुरेश चन्द्र गौतम, सुशील चन्द्र गौतम र दिनेश गौतम

स्थायी सदस्य - श्रीमती रमा भुसाल, सावित्रा गौतम, रामचन्द्र गौतम, धर्मप्रसाद गौतम, उपेन्द्र प्रसाद गौतम, राजेश गौतम

३. हिमा गौतम स्मृति कोषका पदाधिकारीहरू

२०५४ पौष ११ मा स्थापित तदर्थ कार्यसमितिका पदाधिकारीहरू

सभापति	- ओम प्रसाद गौतम, अमरपुर -६
सचिव	- रामचन्द्र गौतम, अमरपुर -६
कोषाध्यक्ष	- धर्म प्रसाद गौतम, अमरपुर -८
संस्थापक सदस्य	- कुलचन्द्र गौतम, अमरपुर -६
सदस्य	- नन्दराम भुसाल, तमघास -१
	- बाबुराम गौतम, अमरपुर-८
	- डिल्लीराज भुसाल, तमघास -१
	- दान बहादुर के.सी., तमघास -१
	- लक्ष्मण पराजुली, अमरपुर -७

२०६० असार १४ गते पुनर्गठित कार्यसमितिका पदाधिकारीहरू

सभापति	- राम चन्द्र गौतम
सचिव	- नारायण प्रसाद पराजुली
कोषाध्यक्ष	- धर्म प्रसाद गौतम

सदस्य		सल्लाकार
लक्ष्मण पराजुली	कृतिमान महत	नन्दराम भुसाल
कुलबहादुर महत	रेशम बहादुर जी.सी.	डील्लिराज भुसाल
बाबुराम गौतम	लालबहादुर कुवंर	दानबहादुर के.सी.
श्रीमती विष्णु पाण्डे	दुण्डीराज पोखरेल	

२०६९ कार्तिक १ गते पुनर्गठित कार्यसमितिका पदाधिकारीहरु

अध्यक्ष	- कृतिमान महत
सचिव	- होमबहादुर कुंवर
कोषाध्यक्ष	- लोकनाथ पाण्डे

सदस्य	सल्लाहकार	
थम्मन बहादुर कुंवर	रेशम बहादुर जि. सी.	नरबहादुर अर्याल
युवराज भण्डारी	राम बहादुर गौतम	टोपबहादुर महत
कमला पराजुली	नारायण पराजुली	वेदुराम भुसाल
निमा गिरी	ठानेश्वर कुंवर	लाल बहादुर कुंवर
मतिबहादुर गौतम	शेषकान्त गौतम	लक्ष्मण पराजुली

२०७६ मा पुनर्गठित कार्यसमितिका पदाधिकारीहरु

अध्यक्ष	- रामचन्द्र गौतम
उपाध्यक्ष	- नारायण पराजुली
सचिव	- नारायण महत
कोषाध्यक्ष	- लोकनाथ पाण्डे

सदस्य	सल्लाहकार	
थम्मन बहादुर कुंवर	लक्ष्मण पराजुली	शेरबहादुर कुंवर
ढालबहादुर कुंवर	हिराबहादुर जि.सी.	शेषकान्त गौतम
होमबहादुर कुंवर	कृतिमान महत	खिमराज पराजुली
कमान बहादुर सुनार	रेशम बहादुर जि.सी.	दुर्गाचन्द्र बोहरा
देबकला थापा	नरबहादुर अर्याल	मानबहादुर बोहरा
सुजनचन्द्र गौतम		
गोमा गौतम जि.सी.		

४. श्री अमरपुर ओमप्रसाद गौतम मा.बि. नामाकरण सम्झौता

लिखितम् गुल्मी जिल्ला अमरपुर गा वि स वडा न. ६ अन्तर्गत स्थापित श्री अमरपुर माध्यमीक विद्यालय (यस पछि प्रथम पक्ष भनिएको) र गुल्मी जिल्ला अमरपुर गा. वि. स. वडा न. ६ बस्ने स्व.ओम प्रसाद गौतमको श्रीमती, छोराहरु र छोरीहरु कमस वर्ष ६१ की श्रीमती चुमा गौतम, वर्ष ५६ को कूलचन्द्र गौतम, ऐ ऐ बस्ने ऐजन को छोरा सुरेश चन्द्र गौतम ऐ ऐ बस्ने ऐजन को छोरा रामचन्द्र गौतम, ऐ ऐ बस्ने ऐजन को छोरा शशिल चन्द्र गौतम, ऐ ऐ बस्ने ऐजन को छोरा दिनेश गौतम, ऐ ऐ बस्ने ऐजन को छोरा राजेश गौतम, छोरी रमा गौतम (भुसाल), ऐजन को छोरी सुमावीरा गौतम (पाण्डे), ऐजन छोरी सकुन्तला गौतम (खनाल), ऐजन को छोरी देवकुला गौतम (पन्त), ऐजनको छोरी सरस्वती गौतम (पराजुली) समेत जम्मा १२ जना (जसलाई यस पछि दोस्रो पक्ष भनिएको) विच शिक्षा ऐन २०२८ तथा शिक्षा नियमावली, २०१९ अनुसार आजैका मिति देखी लाग हुने गरी दुवै पक्षको आपसी सहमती र निर्णय अनुसार तपशिल बर्माजमाका साक्षीहरुको रोहबरेमा तपशिल बमोजीम गर्ने गरी यो सम्झौता गरी लियो दियो।

तपसिल (शर्तहरु)

१. प्रथम पक्षलाई दोस्रो पक्षबाट आजैका मितिमा प्रथम पक्षको नाम श्री अमरपुर ओम प्रसाद गौतम माध्यमीक विद्यालय कायम गर्ने शर्त सहित नै रु. ११,११,१११.०० अक्षररुपी एघारलाख एघारहजार एक सय एघार मात्र प्रथम पक्षलाई हस्तान्तरण भयो।

२. यो रकम प्रथम पक्षलाई उपलब्ध गराए बापत दोस्रो पक्षको शर्त अनुसार दुवै पक्षको पहलमा प्रथम पक्षको नाम श्री अमरपुर ओम प्रसाद गौतम माध्यमीक विद्यालय कायम गर्ने।

३. यसरी दोस्रो पक्षले उपलब्ध गराएको रकम प्रथम पक्षको आम्दानी हुनेछ र यसलाई अलगगै अक्षयकोषकोरूपमा राखी यसबाट आर्जित व्याज रकम नियमित तलब बाहेक प्रथम पक्ष सँग सम्बन्धित शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका काममा व्यवस्थापन समितीको निर्णय अनुसार खर्च हुनेछ।

रमा

सुकुन्तला

शशिल

सुरेश

सकुन्तला
२३/१०/०६

४. यो कोष सँग सम्बन्धित निर्णय सिदा दुवै पक्षले शिक्षा ऐन, नियम र प्रचलीत कानून को पूर्ण रुपमा पालना भएको हुनु पर्नेछ ।
५. यस सम्बन्धि एक पक्षले अर्को पक्ष सग औपचारिक सम्पर्क कायम गर्न दोस्रो पक्षको आधिकारीक प्रतिनिधि दाता मध्येका रामचन्द्र गौतमलाई नियुक्त गरीएको छ ।
६. प्रथम पक्ष र दोस्रो पक्षको आधिकारीक प्रतिनिधीको सल्लाह र सहमतिले प्रचलीत ऐन नियम नवाभिने गरी यो सम्झौता संसोधन गर्न सकिने छ तर यस दफालाई संसोधन गर्न सकिने छैन ।
७. प्रथम पक्षको निरन्तरता, सुसंचालन, स्तर बृद्धि र शिक्षाको गुणस्तर सुधारको लागि दुवै पक्ष सदा दत्ताचित्त रहने प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछौ तथा यो करारनामाको अधिनमा रहि दुवै पक्षले एक अर्काको अहित हुने प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष कुनै काम गरिने छैन ।
८. यस करारनामामा उल्लेख भएका कुराहरुको हकमा यसै करारनामा बमोजिम र अन्य कुराहरुको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
९. माथी दफा नं. २ अनुसारको शर्त पालना नभएमा प्रथम पक्षलाई प्राप्त रकम दोस्रो पक्षको निर्णय अनुसार गरिनेछ ।
१०. यो करारनामामा दुवै पक्षहरु अननुत करार गर्न सक्षम र योग्य छन । साथै दुवै पक्षले सम्झौताका शर्तहरु पालन गर्ने पूर्णत मन्जुरी गर्दछौ ।

प्रथम पक्ष

१. लक्ष्मण पराजुली अध्यक्ष वि.व्यवस्थापन समिती
२. किर्तीमान महत सदस्य " "
३. ढाल बहादुर कुँबर " "
४. ढुण्डीराज पोख्रेल " "
५. मानबहादुर बोहोरा " "
६. मात्रिका पाण्डे " "
७. मोतीबहादुर गौतम " "
८. धर्मप्रसाद गौतम प्र. अ. तथा सदस्य सचिव वि.व्यवस्थापन समिती
समेत को तर्फ बाट निर्णय अनुसार सहि

१. लक्ष्मण पराजुली
२. धर्मप्रसाद गौतम

५. अमरपुर स्वास्थ्यचौकी निर्माणस्थल सम्बन्धि सम्झौता

लिखित कपिलमणी गौतमको नाती, ओमप्रसाद गौतमको छोरा, गुल्मी जिल्ला अमरपुर गा.वि.स. वडा नं. ६ घर भै हाल कामाण्डौ जिल्ला, का.म.न.पा. वडा नं. ४/बस्ने कुलचन्द्र गौतम (यसपछि प्रथम पक्ष भनिने) र ऐ. अमरपुर गा.वि.स. हाल वडा नं. ६ स्थित श्री अमरपुर उपस्वास्थ्य चौकी (यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने) बिच निम्न विषयहरूमा छलफल भई निम्न लिखित शर्तहरू पालना गर्नेगरी सम्झौता गर्न एक आपसमा स्वतन्त्र सहमति भएकोले तपशिलका साथी तथा प्रतिनिधीको रोहवरमा यो करारनामा (सम्झौता)को कागज गरि लियो दिवौ।

छलफल र करारका विषय तथा शर्तहरू :

१. दोस्रो पक्षले उपस्वास्थ्य चौकीको स्तरोन्तीको लागि, सरकारी लगानी तथा योजना पार्न वा सरकारको तर्फबाट भवन निर्माण गर्नको लागि उपस्वास्थ्य चौकीको आफ्नै नाम र स्वामित्वमा ५(पाँच) रोपनी जग्गा आवश्यक भएको भनि अनुदान स्वरूप निशुल्क जग्गा उपलब्ध गराई स्वामित्व हस्तान्तरण गरिदिन हिमा स्मृती कोष मार्फत उक्त कोषको सिफारिश सहित कोषका संस्थापक प्रथम पक्ष सँग माग गरेको सम्बन्धमा करारका दुवै पक्ष बिच छलफल हुँदा प्रथम पक्षले आफ्ना नाममा एकल हक स्वामित्व दर्ता भएको अरु कसैको कुनै हक अधिकार नभएको गुल्मी जिल्ला अमरपुर गा.वि.स. वडा नं. ६ को कि. नं. १७२ र ३४६को जग्गा मध्ये पूर्व दिक्षण (चक्र बहादुर महतको साँध सिमाना) तर्फ बाट ५-०-०-० (पाँच रोपनी) जग्गा बाजे कपिलमणी गौतमको स्मृतीमा दोस्रो पक्षलाई निशुल्क उपलब्ध गराई हक स्वामित्व हस्तान्तरण गरिदिने। हस्तान्तरणको लागि लाग्ने रजिष्ट्रेशन लगायतका व्ययस्थापन खर्च र दायित्वहरू दोस्रो पक्षले ब्यहोर्नु पर्नेछ।

२. उक्त जग्गाको प्रवेश मार्ग हाल कायम रहेको प्रवेश मार्ग (हाल हिमा स्मृती कोषले निर्माण गरेको उप स्वास्थ्य चौकी भवनको निकास) लाई नै कायम गरिनेछ।

३. दोस्रो पक्षले उप स्वास्थ्य चौकीको प्रस्तावित नयाँ भवन निर्माण गर्दा हाल कायम रहेको (हिमा स्मृती कोषले निर्माण गरेको) प्रथम पक्षको नाममा रहेको भवन, सो मा निर्मात शालिक लगायतका संरचनामा प्रथम पक्षको लिखित सहमती बिना कुनै हानी नोक्सानी र क्षती पुर्‍याउन वा स्वरूपमा परिवर्तन गर्न पाइने छैन।

४. दोस्रो पक्षले वा निजको लागि निर्माण निर्माण गरिने प्रस्तावित नयाँ भवनको निर्माण सम्पन्न वा हस्तान्तरण भएपछि उक्त भवनको सबभन्दा माथिल्लो तलाको छतमा प्रथम पक्षबाट निजको इच्छा अनुसार अर्को तला थप गरि वा केहि कोठा, पिलर वा स्मारक चिन्ह बनाई बाजे कपिलमणी गौतमको स्मृतीमा यो जग्गा प्रथम पक्षबाट दोस्रो पक्षलाई निशुल्क उपलब्ध गराइएको बोर्ड, शिलालेख, ताम्रपत्र वा शालिक राख्न वा स्मृती स्वरूप अन्य कार्य वा भौतिक संरचना निर्माण गर्न सकिने छ। यसरी तला वा कोठा निर्माण गरिएमा उक्त तला वा कोठाको प्रयोग कपिलमणी गौतमको स्मृतीको कार्य संचालनाय कार्यालय प्रयोजन लगायत दुवै पक्षको हित अनुकूल हुनेगरी आपसी सल्लाहमा गरिने छ।

५. दोस्रो पक्षले वा निजको लागि निर्माण गरिने प्रस्तावित नयाँ भवनको निर्माण सम्पन्न वा हस्तान्तरण भएपछि उक्त भवनको भूइतला (ग्राउण्ड फ्लोर, Ground floor) को अग्र भागमा यो जग्गा बाजे कपिलमणी गौतमको स्मृतीमा प्रथम पक्षबाट निशुल्क उपलब्ध गराइएको भावना समेटिने वा देखिने गरि शिलालेख वा ताम्रपत्र वा शालिक प्रथम पक्षबाट निर्माण गर्न सकिने छ।

६. प्रथम पक्षले उपलब्ध गराएको यो जग्गाको प्रयोग दोस्रो पक्षद्वारा जनस्वास्थ्य वा सो सँग सम्बन्धीत कार्य, सो को लागि आर्थिक उपाजन (जस्तै: औषधी पसल संचालन, चमेना गृह, विरामी कुरुवा घर, शिशु स्याहार

(Handwritten signatures)

केन्द्र, रक्त संचार सेवा, मन्दिर, बृद्धाश्रम, अतिथी गृह जस्ता सामाजिक सेवा तथा सो संग सम्बन्धीत उपबोगको लागि गरिनेछ । तर कुनैपनि नाममा जनस्वास्थ्य प्रतिक्लका कार्य संचालनको लागि जस्तै: आर्थिक उपार्जनको नाममा मदिराजन्य कारोवार, धूमपानजन्य कारोवार जस्ता कार्यको लागि प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

७. प्रस्तुत करारमा प्रथम पक्ष भन्नाले यो करार गर्ने प्रथम पक्ष वा निजका उत्तराधिकारी, हकवाला र निजले यस सम्बन्धमा अख्तियारी दिएका व्यक्ति समेतलाई बुझिने छ भने दोस्रो पक्ष भन्नाले यो करार गर्ने दोस्रो पक्ष, यसको उत्तराधिकारीको रूपमा कानूनद्वारा सृजित भन्दा, यसको संचालक वा व्यवस्थापन समिती समेतलाई जनाउने छ ।

८. प्रस्तुत करारका शर्तहरूको पालना गर्न कुनै कठिनाई उत्पन्न भएमा सामाजिक हितको असल नियत राखि दुवैपक्षको छलफल र सहमतीबाट समाधान खोजिने छ । प्रस्तुत करारका शर्तहरूको पालना गर्ने वा सो को उद्देश्य पुरा गर्ने सम्बन्धमा करारका पक्षहरू बिच कुनै विवाद उत्पन्न भएमा स्थानिय मेलमिलाप केन्द्र वा दुवै पक्षले छानेका एक एक जना प्रतिनीधी र निज प्रतिनीधीहरूले छानेको तेस्रो व्यक्ति सहितको तीन सदस्यीय समिती बाट विवादको समाधान खोजिने छ ।

९. प्रस्तुत करारको कार्यान्वयन सम्बन्धमा यस करारमा उल्लेख नभएका केहि कुराहरु वा समस्याहरु आई परेमा दुवैपक्ष बिच आपसी छलफल गरि समाधान खोजिने छ । यस करारमा उल्लेख नभएका बाकि कुराहरु तथा प्रस्तुत करार प्रचलित कानूनसंग बाफिएको अवस्थामा सो हदसम्म प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

१०. उल्लेखित शर्तहरु पालना गर्न दुवै पक्षहरु स्वतन्त्र रूपमा सहमत भई यो अमरपुर वडा नं. ६ स्थित हिमा स्मृती कोषको कार्यालयमा बसी यो करारपत्रमा हस्ताक्षर गरि लियौं दिवौं ।

(Handwritten signature)
 (कल्याण पराजुली)
 हस्ताक्षर दोस्रो पक्षको
 अधिकार प्राप्त प्रतिनीधी

(Handwritten signature)
 कूलचन्द्र गौतम
 हस्ताक्षर प्रथम पक्ष

प्रतिनिधी तथा साक्षीहरु

१. श्री अन्नर बडेडा कुवर	प्रतिनिधी ने.क.पा. माओवादी	<i>(Signature)</i>
२. श्री बन्नु बडेडा अर्जुन	प्रतिनिधी ने.का.	<i>(Signature)</i>
३. श्री तुम्बिराज जैजैल	प्रतिनिधी ने.क.पा. एमाले	<i>(Signature)</i>
४. श्री तारा बन्नु कुवर	प्रतिनिधी नागरिक समाज	<i>(Signature)</i>
५. श्री युवराज भडारी	प्रतिनिधी उपस्वास्थ्य चौकि अमरपुर	
६. श्री रामप्रसाद जैजैल	प्र.अ. श्री अमरपुर शोमप्रसाद गौतम उच्च मा.वि.	<i>(Signature)</i>
७. श्री देवकुल गहल	समाजसेवी महिला	<i>(Signature)</i>
८. श्री शेर बन्नु थापा	प्रतिनिधी अमरपुर गाउँ विकास समिति	<i>(Signature)</i>
९. श्री	प्रतिनिधी	

इति संवत् २०६९ साल वैशाख महिना १९ गते रोज ४ शुभम् ।

केही फोटो - एक ढलक

अर्चल पोखरामा नवनिर्मित चुमा-रुनता गौतम प्रतिक्षालय उद्घाटन

अमरपुरका जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान कार्यक्रम

अमरपुरका जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान कार्यक्रम

अमरपुरका जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान कार्यक्रम

अमरपुरस्थित विद्यालयहरुका साना नानीहरुलाई ट्रयाकसुट वितरण

हिमा स्मृति कोष, अमरपुर, गुल्मीका सदस्य पदाधिकारीहरु-२०६९

कुलचन्द्र गौतमले प्रदान गरेको जग्गामा बनेको अमरपुर स्वास्थ्य चौकीको नवनिर्मित भवन

श्री अमरपुर ओमप्रसाद गौतम माध्यमिक विद्यालय

हिमा स्मृति कोषले अमरपुरमा संचालन गरेको निशुल्क स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम २०७५

रोटरी क्लव अफ काठमाण्डौको सहयोगमा अमरपुरमा बनेको विद्यालयको नवविर्मित भवन

श्री अमरपुर ओमप्रसाद गौतम माध्यमिक विद्यालय परिसर

हिमा स्मृति कोषले अमरपुरमा संचालन गरेको निशुल्क स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम २०७५

अमरपुर स्वास्थ्य चौकीको लागि भवन निर्माण स्थल हस्तान्तरण समारोह

आममुलक सहकारी कार्यक्रम समारोह अमरपुर

अमरपुरका महिला स्वयंसेविकाहरु

अमरपुर चोरकाटेमा बन्दै गरेको शिवलाल गौतम प्रतिक्षालय

६. हिमा गौतम स्मृति कोष, अमरपुर-गुल्मीको २०६६ सालमा संशोधित विधान

वि.सं. २०५४ पौष १८ मा विधिपूर्वक स्थापना गरिएको “हिमा गौतम स्मृती कोष, अमरपुर, गुल्मी”को १५ वर्षको गतिविधिको समीक्षागर्दा समयाकुनुल केही परिवर्तन र परिमार्जन गर्नु बान्छनीय देखिएकोले वि.सं. २०६९ चैत्र २९ गते उक्त कोषको साधारण सभाबाट अनुमोदनगरी गुल्मी जिल्ला प्रशासन कार्यालयको मिति २०६९-१२-३० को प.स.२०६९-७०, च.नं. ४५९४ द्वारा स्वीकृत भई वर्तमान “हिमा गौतम स्मृति कोष, अमरपुर-गुल्मीको विधान, २०६९” मा पुनः केही कुराहरु परिमार्जन गर्न बान्छनीय देखिएकाले कोषको साधारणसभाबाट अनुमोदन भएबमो जिम जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गुल्मीको मिति २०७७/१२/०९ (च.नं. ६८५२, मिति २०७७/१२/०९ को पत्र) को निर्णयबाट स्वीकृत भएको संशोधन समेत मिलाइएको विधान लागु गरिएको छ ।

हिमा गौतम स्मृति कोष, अमरपुर-गुल्मीको (२०७७को संशोधन समेत मिलमइएको) विधान, २०६६

प्रस्तावना:

नेपालको लुम्बिनी अञ्चल अन्तर्गत गुल्मी जिल्लाको हाल धुर्कोट-बस्तु गा.वि.स.वडा नं.३ मा वि.सं. १९८६ साल मंसिर महिनामा जन्मी वि.सं. २०५३ पौष महिनामा दिवंगत हुनुभएकी स्व.छविलाल पाण्डेयकी छोरी तथा अमरपुर गा.वि.स. निवासी कपिलमणि गौतमका जेष्ठ सुपुत्र ओमप्रसाद गौतमकी श्रीमती स्व. हिमा गौतमको समाजसेवा एवं बालबालिका र महिलाको स्वास्थ्य र शिक्षाको विकास तथा दीनदुखीलाई मानवीय सहयोग र सेवागर्ने पवित्र भावना र चाहनाको परिपूर्ति गर्दै उहाँको सम्मान एवं चिरस्थायी स्मरण गर्ने उद्देश्यका साथ वहाँकै कर्मस्थल अमरपुर, गुल्मीमा एक कोष स्थापना र संचालन गर्ने मनशाय भएकोले संस्था दर्ता ऐन, २०३४ अनुसार “हिमा गौतम स्मृती कोष, अमरपुर, गुल्मी”को विधान २०५३ बनाई जिल्ला प्रशासन कार्यालय गुल्मीमा दर्तागरी (दर्ता नं.१३-०५४/०५५) वि.सं. २०५४ पौष १८ मा विधिपूर्वक स्थापना भएको थियो। उक्त कोषको १५ वर्षको गतिविधिको समीक्षागर्दा समयाकुनुल केही परिवर्तन र परिमार्जन गर्नु बान्छनीय देखिएकोले उपरोक्त विधान २०५३ को दफा १६ बमोजिम यो संशोधित विधान-२०६९ गुल्मी जिल्ला प्रशासन कार्यालय द्वारा स्वीकृत भई लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद: १

प्रारम्भिक

१. संस्थाको नाम र प्रारम्भ:

- (क) यस कोषको नाम “हिमा गौतम स्मृती कोष, अमरपुर, गुल्मी” रहेको छ । यसलाई अंग्रेजीमा Hima Gautam Memorial Trust, Amarpur-Gulmi भनिनेछ ।
- (ख) यस कोषको मुख्य कार्यालय गुल्मी जिल्लाको अमरपुर गाउँ विकास समितिमा रहने छ । तर आवश्यकता अनुसार स्वदेश वा विदेशमा समेत शाखा कार्यालय वा सम्पर्क कार्यालय खोल्न, स्थापना गर्न सकिनेछ ।
- (ग) यस कोषको कार्य क्षेत्र खासगरि गुल्मी जिल्लाको अमरपुर गा.वि.स. रहनुको साथै संस्थापकहरूले चाहेमा आवश्यकता अनुसार स्थानीय अधिकारीको अनुमति लिई नेपालभर वा यसको कुनै पनि क्षेत्रमा विस्तार गर्न सकिनेछ ।
- (घ) यो विधान सम्बन्धित कार्यालयबाट स्विकृत भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।
- (ङ) यो कोष प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि अविच्छिन्न उत्तराधिकार वाला, गैह्र- नाफामुलक, गैह्र राजनीतिक तथा गैह्र सरकारी, स्वशासित, एक संगठित सामाजिक संस्था तथा कानूनी व्यक्ति हुनेछ । यसले कसैमाथि वा अरु कसैले यसमाथि संस्थाको नामबाट वा नाममा उजुर बाजुर गर्न सक्नेछन् । यसले अन्य व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति आर्जन गर्न, भोग चलन गर्न र बेच विखन गर्न तथा कोषको उद्देश्य परिपुर्तीको लागि विविध क्रियाकलाप संचालन गर्न गराउन सक्नेछ ।
- (च) यो कोषको स्थापना मिति २०५३ पुस २७ रहेकोछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा

- (क) विधान भन्नाले “हिमा गौतम स्मृति कोष अमरपुर गुल्मी” को विधानलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ख) कोष भन्नाले “हिमा गौतम स्मृति कोष अमरपुर गुल्मी”लाई जनाउनेछ ।
- (ग) सदस्य भन्नाले कोषको संस्थापक, स्थायी, साधारण र मानार्थ सदस्यहरूलाई जनाउनेछ ।
- (घ) कार्य समिति भन्नाले यस विधानको दफा १२ वमोजिम गठित

कार्यसमितिलाई जनाउनेछ ।

- (ड) पदाधिकारी भन्नाले कोषका पदाधिकारीलाई सम्झनुपर्छ ।
- (च) सम्बन्धित कार्यालय भन्नाले जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा समय समयमा नेपाल सरकारले तोकेको कार्यालयलाई बुझाउनेछ ।
- (छ) नियम विनियम भन्नाले यस विधान अन्तर्गत बन्ने नियम विनियमलाई जनाउनेछ ।
- (ज) स्थानीय निकाय भन्नाले गा.वि.स., महानगरपालिका, नगरपालिका र जि.वि.स. लाई जनाउनेछ ।
- (झ) स्थानीय अधिकारी भन्नाले प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई बुझाउनेछ ।
- (ञ) विशेषाधिकार भन्नाले कुनैपनि मुख्य संस्थापक वा स्थायी सदस्यले साधारण सभा वा कार्य समितिको कुनैपनि बैठकको कुनै प्रस्तावमा व्यक्त गरिएको नकरात्मक मतलाई बुझाउनेछ ।

३. कोषको छाप र चिन्ह:

प्रचलित कानुनी व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरी कोषको एउटा छुट्टै छाप र चिन्ह हुनेछ । छाप र चिन्ह अनुसूची-१ मा उल्लेख भए वमोजिम बाहिरी गोलाकार भित्र माथिपट्टि “हिमा गौतम स्मृति कोष”, बीचमा शिक्षाको प्रतिक खोलिएको पुस्तक र पुस्तकको तल स्वास्थ्य सेवा जनाउने चिन्ह राखिने छ । उक्त दुबै प्रतिकलाई दायाँ-बायाँबाट पुरुष र नारीको एक-एक अर्ध खुला हातले संयुक्त रूपमा सहयोग र संरक्षण गरेको प्रतिक हुनेछ । उक्त दुबै हातको तलपट्टि कोषको स्थापना मिति २०५३, र त्यसको तल बाहिरी गोलाकार भित्र “अमरपुर-गुल्मी” लेखिएको हुनेछ । बाहिरी गोलाकारको बिचमा दुवैतिर शान्तिको प्रतिक स्वरूप एक-एकवटा उडेका परेवा अंकित हुनेछन् । यो छाप आवश्यकता अनुसार सानो वा ठूलो आकारमा कोषको लोगो-चिन्हका रूपमा समेत प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेदः १

उद्देश्य

८. यस कोषको जउद्देश्य देहाय तमोजिम हुनेछः

- (क) खासगरी अमरपुर गा.वि.स.का पिछडिएका वर्ग र समुदाय तथा पिछडिएका बस्तीहरूमा स्वास्थ्य र शिक्षाको विकास गर्न विविध क्रियाकलापहरू प्रवर्धन तथा संचालन गर्ने,
- (ख) अमरपुर गा.वि.स. लगायत छिमेकी गा.वि.स.मा स्थापित सामुदायिक (सरकारी) विद्यालयहरूमा अध्ययनरत छात्रछात्राहरूमा लगनशील भई अध्ययन गर्ने भावनाको विकास गराई उनीहरूको प्रतिभा र क्षमताको उजागर गराउन पुरस्कार तथा छात्रवृत्ति वितरण गर्नुको साथै विविध क्रियाकलाप संचालन गर्ने गराउने,
- (ग) अमरपुर गा.वि.स.मा स्थापित सामुदायिक (सरकारी) विद्यालयहरूमा अध्ययनरत छात्रछात्राहरूमा गुणस्तरीय शिक्षाको विकासमा सघाउ पुर्याउन सहयोग गर्नुको साथै विविध क्रियाकलाप संचालन गर्ने गराउने,
- (घ) अमरपुर गा.वि.स.मा शिक्षा र स्वास्थ्यको विकासबाट समाजको परिवर्तन र विकासमा योगदान पुर्याउन सहयोग गर्ने तथा जुटाउने,
- (ङ) अमरपुर गा.वि.स.मा शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य जनकल्याणकारी विकास कार्यक्रममा योगदानगर्न उत्प्रेरित गर्ने,
- (च) शिक्षा र स्वास्थ्यको क्षेत्रमा विशेष योगदान पुर्याउने शिक्षक, अविभावक तथा कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत तथा सम्मान गरी त्यस्ता कार्यहरू गर्न अभिप्रेरित गर्ने गराउने,
- (छ) समाजका महिला, बालबालिका, अशिक्षित, विपन्न, गरिब, दलित, असहाय, अपाङ्ग र आदिवासी-जनजातिलाई शिक्षाप्रति उत्प्रेरित गर्न गराउन सहयोग गर्ने गराउने तथा सो का लागि विविध क्रियाकलाप गर्ने गराउने,
- (ज) स्वास्थ्य विकास क्षेत्रमा उपचारात्मक, प्रवर्धनात्मक, संवर्धनात्मक सेवा पुर्याउन सहयोग गर्ने र सहयोग जुटाउन प्रयास गर्ने,
- (झ) शिक्षा र स्वास्थ्यको क्षेत्रमा योगदान गर्न पुस्तकालय आदि स्थापना, अध्ययन, अनुसन्धान, प्रकाशन आदि गर्न गराउन सहयोग गर्ने र सहयोग जुटाउन अभिप्रेरित गर्ने गराउने,
- (ञ) सामाजिक क्षेत्रको विकासमा योगदान पुर्याउन महिला तथा बालबालिका

स्वास्थ्य, शिक्षा, शिप विकास, आयआर्जन, वातावरण संरक्षण, सरसफाई, वन संरक्षण, प्रौढ शिक्षा, शिशु स्याहार केन्द्र, बृद्धाश्रम, आदिको विकास, स्थापना तथा संचालन र प्रवर्धन गर्न सहयोग र प्रोत्साहन गर्ने तथा त्यस्ता क्रियाकलाप संचालन गर्ने संघ संस्था सँग समन्वय गरी सहकार्य गर्ने गराउने प्रयास गर्ने,

- (ट) शिक्षा, स्वास्थ्य र समाजसेवाको विकासमा योगदान पुर्याउनुको साथै उल्लेखित उद्देश्यहरु परिपूर्ती गर्नको लागि अन्य आवश्यक विविध क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने गराउने, आवश्यक सहयोग जुटाउन प्रयास गर्ने गराउने तथा यस्तै किसिमका सरकारी तथा गैह्र सरकारी सामाजिक संघ संस्था तथा स्थानीय निकाय, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, क्लब आदि सँग समन्वय र सम्बन्ध स्थापना गर्ने लगायतका विविध क्रियाकलाप संचालन गर्ने गराउने।
- (ठ) यो कोष (संस्था) प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि गैह्र नाफामूलक (नाफा रहित) अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला गैह्र राजनितिक तथा गैह्र सरकारी स्वशासित एक संगठित सामाजिक संस्था हुनेछ। यसले कुनै नाफा कमाउने उद्देश्यले काम गर्ने छैन। तर संस्थाको उद्देश्य परिपूर्ति गर्नका लागि कोषको रकम परिचालन गरी अधिकतम लाभ हासिल गर्न र कोषको रकम वृद्धि गर्न सक्नेछ। त्यस्तो लाभ कोषको आमदानी हुनेछ र कोषको उद्देश्य हासिल गर्ने काममा खर्च गरिने छ साथै कोषको आमदानी वृद्धिका लागि घर, सटर, हल तथा यसका साधनस्रोतहरु भाडामा लगाउने वा आर्थिक उपार्जनका लागि परिचालन गर्न सक्नेछ।

५. कोषको उद्देश्य प्राप्तगर्न गरिने कार्यहरु:

- (क) कोषले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट अनुमती वा ईजाजत प्राप्त गरी आफ्ना उद्देश्यहरु कार्यान्वयन गर्न गराउन आवश्यक कार्यहरु संचालन गर्न गराउन सक्नेछ।
- (ख) कोषले यसलाई आवश्यक पर्ने भवन निर्माण गर्ने वा भाडामा लिन सक्नेछ र कम्प्युटर, टेलिफोन, फोटोकपी, प्रिन्टर, क्यामेरा जस्ता कार्यालय सामान तथा सवारी साधन खरिद गर्न वा भाडामा लिन सक्नेछ।
- (ग) कोषले यसलाई आवश्यक पर्ने कर्मचारीहरु नियुक्ति गर्न तथा तिनको सेवा, शर्तहरु निर्धारण गर्न सक्नेछ।

परिच्छेदः ३

सदस्यता

६. सदस्यहरूको तर्गिकरणः

यस कोषका देहाय वमोजिम ४ प्रकारका सदस्यहरू हुनेछन् ।

(क) मुख्य संस्थापक तथा संस्थापक सदस्यहरूः यस कोषको स्थापना स्व. हिमा गौतमका छोराहरू श्री कुलचन्द्र गौतम, श्री सुरेशचन्द्र गौतम, श्री सुशीलचन्द्र गौतम र श्री दिनेश गौतमले गरेको हुँदा निजहरू चारै जनालाई आजीवन मुख्य संस्थापक तथा तत्कालीन विधान २०५३ मा हस्ताक्षर गर्ने अनुसूची(२) मा उल्लेखित व्यक्तिहरूलाई यस कोषको संस्थापक सदस्य मानिनेछ । यस संस्थाका मुख्य दाता श्री कुलचन्द्र गौतमलाई यस संस्थाको संरक्षक मानिने छ । मुख्य संस्थापकहरूलाई कार्यसमिति र साधारण सभामा स्वतः स्थायी मताधिकार हुनेछ, तर निजहरूको अनुपस्थितिको कारणले मात्र कुनै पनि बैठक वा सभाको गणपुरक संख्यालाई कुनै असर गर्ने छैन ।

(ख) स्थायी सदस्यहरूः मुख्य संस्थापकहरूको अनुपस्थितिमा निजहरूको तर्फबाट उपस्थित भई संस्थाको हित रक्षा गर्न तथा मुख्य संस्थापकको इच्छा र चाहना अनुरूप संस्थालाई आवश्यक सल्लाह, सुभाब, निर्देशन र नियन्त्रण गर्न तथा निज मुख्य संस्थापकहरूलाई आवश्यक सल्लाह सुभाब दिनुको साथै आफ्नै तर्फबाट स्वतन्त्र सदस्यको हैसियतले काम गर्न समेत श्री रामचन्द्र गौतम, श्री धर्म प्रसाद गौतम, श्री उपेन्द्र प्रसाद गौतम, श्रीमती रमा भुसाल, श्री सावित्रा गौतम र श्री राजेश गौतमलाई संस्थाका आजीवन स्थायी सदस्य मानिने छ र निजहरूको सदस्यता नविकरण गर्न आवश्यक पर्ने छैन । निजहरूलाई कार्यसमिति र साधारण सभामा स्वतः स्थायी मताधिकार हुनेछ, तर निजहरूको अनुपस्थितिको कारणले मात्र कुनै पनि बैठक वा सभाको गणपुरक संख्यालाई कुनै असर गर्ने छैन ।

(ग) साधारण सदस्यः यस विधानको दफा ७ वमोजिम योग्यता पुगी सदस्यता प्राप्त गरेका व्यक्तिहरू साधारण सदस्य मानिनेछन् ।

(घ.) मानार्थ सदस्यः यो कोषको उद्देश्य प्राप्तिका लागि विशेष सहयोग पुर्याएका वा पुर्याउन सक्ने र इच्छुक, शिक्षा, स्वास्थ्य वा जनकल्याणको क्षेत्रमा ख्याति प्राप्त व्यक्ति, विशिष्ट समाज सेवी तथा प्रतिष्ठित नेपाली नागरिक वा संस्थालाई, र मुख्य संस्थापकहरूको सिफारिसमा कोषलाई विशेष सहयोग र योगदान पुर्याएका वा पुर्याउन सक्ने र इच्छुक गैह्र

नेपाली नागरिकहरूलाई कोषको मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सकिनेछ ।
तर मानार्थ सदस्यलाई मताधिकार कायम रहने छैन ।

७. साधारण सदस्यता प्राप्तिका लागि आवश्यक योग्यता:

- (क) यस कोषको उद्देश्यसँग सहमत र यसको हित चाहने अमरपुर गा.वि.स.मा स्थायी बसोबास भएको व्यक्ति वा जहाँसुकै रहे बसेका भएतापनि स्व.हिमा गौतमको स्मृतीमा केहि सकारात्मक योगदान पुर्याउन चाहने स्व.कपिलमणी गौतमका सन्ततीहरु हुनुपर्ने,
- (ख) १८ वर्ष उमेर पुरा गरेको हुनुपर्ने,
- (ग) मानसिक सन्तुलन नगुमाएको हुनुपर्ने,
- (घ) सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको नठहरिएको हुनुपर्ने,
- (ङ) कुनै फौजदारी मुद्दा र भ्रष्टाचारको अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहरिएको हुन नहुने,
- (च) कोषको कार्यमा निजी स्वार्थ नभएको तथा साहुको दामासाहीमा नपरेको हुनुपर्ने,
- (छ) सदस्यताका लागि आवेदन गर्ने व्यक्तिलाई सदस्यता प्रदान गर्ने वा नगर्ने निर्णय कार्य समितिले गर्नेछ ।

८. सदस्यताको समाप्ति:

देहायको अवस्थामा कोषको सदस्यता समाप्त भएको मानिनेछ:

- (क) दफा ७ वमोजिम योग्यता नरहेमा वा नपुगेको भएमा,
- (ख) विधान अनुसारको कार्य गर्न बाधा व्यवधान उत्पन्न गरेको भनी कार्य समितिले सदस्यबाट हटाउने निर्णय गरेमा,
- (ग) कोषको रकम हिनामिना गरेको प्रमाणित भएमा,
- (घ) कोषको उद्देश्य तथा विधान विपरीतको कार्य गरेमा,
- (ङ) मृत्यु भएमा,
- (च) कोषको सदस्यता नविकरण नगराएमा,
- (छ) साधारण सभाको ७५ प्रतिशत सदस्यहरूको बहुमतले कोषको सदस्य पदबाट हटाउने निर्णय गरेमा,
- (ज) कार्य समिति समक्ष लिखित राजिनामा पेश गरी स्विकृत भएमा,

(भ) कोष विघटन भएमा ।

कुनै सदस्यको सदस्यता समाप्त गर्नु पूर्व निजलाई सफाईको मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन ।

८. सदस्यता शुल्क र सदस्यता प्राप्त गर्ने विधि:

यस विधानको दफा ६ वमोजिम सदस्यहरूले देहाय वमोजिमको उपदफामा तोकिएको शुल्क तिरी सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

(क) संस्थापक सदस्य: यो कोष स्थापनागर्ने मुख्य संस्थापकहरू आजीवन मुख्य संस्थापक रहनेछन् र कोष दर्ता हुँदाका वखत तदर्थ समितिमा रहेका व्यक्तिहरू यस कोषका संस्थापक सदस्य हुनेछन् । मुख्य संस्थापक र संस्थापकहरूको सदस्यता नविकरण गर्न आवश्यक पर्ने छैन ।

(ख) स्थायी सदस्यहरू: यस विधानको दफा ६ मा उल्लेखित स्थायी सदस्यहरू यस संस्थाको आजीवन स्थायी सदस्य रहनेछन् र मुख्य संस्थापकहरूले चाहेमा यस विधानको प्रस्तावना अनुकूल हुनेगरि स्व. हिमा गौतमको स्मृतिमा विशेष सकारात्मक योगदान पुर्याउन चाहने स्व. कपिलमणि गौतमका अन्य सन्ततीहरूलाई स्थायी सदस्यता दिन सकिने छ । स्थायी सदस्यहरूको सदस्यता नविकरण गर्न आवश्यक पर्ने छैन ।

(ग) साधारण सदस्य: यस विधानको दफा ७ वमोजिम योग्यता पुगेको इच्छुक व्यक्तिले सदस्यता शुल्क रु.५०।- बुझाई साधारण सदस्यको रूपमा कोषको सदस्यता लिन सक्नेछन् । साधारण सदस्यले प्रत्येक वर्ष मंसीर महिनाको मसान्तभित्र तोकिएको नविकरण शुल्क बुझाई सदस्यता नविकरण गर्नु पर्नेछ र त्यसपछिको हकमा तोकिए वमोजिमको दस्तुर बुझाई नविकरण गर्न सकिनेछ ।

(घ) मानार्थ सदस्य: दफा ६(घ) वमोजिम कोषको कार्य समितिले उपयुक्त ठानेका शिक्षा, स्वास्थ्य वा जनकल्याणको क्षेत्रमा ख्याति प्राप्त व्यक्ति, समाजसेवी, विशिष्ट व्यक्ति, यस संस्थालाई उल्लेख्य सहयोग पुर्याउने तथा प्रतिष्ठित कुनैपनि व्यक्तिलाई मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सकिनेछ । तर मानार्थ सदस्यको मताधिकार रहनेछैन ।

(ङ) सबै सदस्यले यस विधान र विधान अन्तर्गत बनेको नियम र विनियममा उल्लेखित व्यवस्थाको पालना गर्नुपर्नेछ ।

(च) कोषले प्रदान गरेको उपदफा १,२,३,४,५ अनुसारका सदस्यहरूको तोकिएको ढाँचामा छुट्टै अभिलेख राख्न सकिनेछ ।

परिच्छेदः ८

साधारण सभा, कार्य समिति तथा बैठक सम्बन्धी व्यवस्था

१०. साधारण सभाको गठनः

- क). यस विधानको दफा ६ मा उल्लेखित मानार्थ सदस्यहरु बाहेक अन्य सम्पूर्ण सदस्यहरु कोषको साधारण सभाका सदस्य हुनेछन् । मानार्थ सदस्यहरु आमन्त्रित हुन सक्नेछन् । साधारण सभा कोषको सर्वोच्च अंग हुनेछ ।
- ख). यस कोषको साधारण सभा देहाय बमोजिम हुनेछः
 - (१) साधारण सभाः प्रत्येक वर्षको कार्तिक महिना भित्र कार्य समितिले तोके अनुसार वार्षिक साधारण सभा बस्नेछ ।
 - (२) विशेष साधारण सभाः कोषको कुल सदस्य संख्याको एक चौथाई सदस्यहरुले कारण जनाई वा मुख्य संस्थापकले आवश्यक ठानी विशेष साधारण सभा बोलाउन अनुरोध गरेमा कार्य समितिले १५ दिन भित्र सबै सदस्यहरुलाई सूचना गरी विशेष साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ, तर वार्षिक साधारण सभा र विशेष साधारण सभाको अन्तर कम्तिमा ३ महिना हुनुपर्नेछ ।
 - ३). यस कोषको प्रथम साधारण सभा कोष स्थापना भएको आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ३ महिनाभित्रमा गरिनेछ, र त्यसपछिका साधारण सभा प्रत्येक २(२ वर्षको कार्तिक महिना भित्र गरिनेछ ।
 - ४). साधारण सभाको लागि कम्तिमा ७ (सात) दिन र विशेष साधारण सभाको लागि ३ (तीन) दिन अगावै सभा हुने स्थान, विषय, समय र मिति समेत खोली सदस्यहरुलाई अनिवार्य रूपले सूचना दिनुपर्नेछ ।
 - ५). उपदफा (४) बमोजिम बोलाइएको साधारण सभा र विशेष साधारण सभामा विधानको दफा १७ बमोजिमको गणपुरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेमा कम्तिमा २ दिनको म्याद दिई पुनः साधारण सभा बोलाइनेछ ।
 - ६). साधारण सभा र विशेष साधारण सभाको छुट्टाछुट्टै निर्णय पुस्तिका (माइन्यूट) राखिने छ ।

११. साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (क) कार्य समितिले पेश गरेको योजना, कार्यक्रमहरु र वार्षिक बजेट पारित गर्ने,
- (ख) लेखा परीक्षकबाट प्राप्त भएको वार्षिक प्रतिवेदन माथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने र बेरुजु रकमहरु फछ्यौट गर्न कार्य समितिलाई

निर्देशन दिने,

- (ग) कार्य समितिका सदस्यहरूको निर्वाचन गर्ने,
- (घ) कार्य समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने,
- (ङ) कोषको उद्देश्य अनुरूप नीति निर्धारण गर्ने,
- (च) कोषको वार्षिक विवरणमाथि छलफल गर्ने,
- (छ) कोषको वार्षिक आम्दानी खर्चको अनुमानित बजेट पारित गर्ने,
- (ज) आवश्यक परेमा कोषको विधान संशोधन गर्ने ।

११. कार्य समितिको गठन

(क) कोषको प्रमुख कार्यकारी अंगको रूपमा एक कार्य समिति रहनेछ, जसमा साधारण सभाबाट प्रत्येक २ (दुई) वर्षमा निर्वाचित वा मनोनित, संस्थापकले आपत्ती नजनाएका, सकभर समावेशी चरित्र प्रतिबिम्बित हुने गरी देहायका पदाधिकारी तथा सदस्यहरू रहने छन्।

(१) अध्यक्ष	१ जना
(२) उपाध्यक्ष	१ जना
(३) सचिव	१ जना
(४) कोषध्यक्ष	१ जना
(५) सदस्यहरू	७ जना

जम्मा ११ जना

(ख) कार्य समितिको कुनैपनि बैठकमा मुख्य संस्थापक र स्थायी सदस्यहरूले चाहेमा स्वतः मताधिकारवाला सदस्यको रूपमा उपस्थित हुन सक्नेछन् । तर निजहरूको अनुपस्थितिको कारणले मात्र बैठकको गणपुरक संख्यामा कुनै असर पर्ने छैन ।

(ग) कार्य समितिको पदावधि प्रत्येक २ वर्षको कार्तिक मसान्तसम्म हुनेछ, तर विशेष कारणवश साधारण सभा हुन नसकेमा अर्को कार्य समिति गठन नभएसम्म मौजूदा समितिले नै कार्य संचालन गर्नेछ ।

(घ) अध्यक्षको अनुपस्थिति भएमा वा कुनै कारणवश पद रिक्त भएमा उपाध्यक्षले कार्यवाहक भै कार्य संचालन गर्नेछन्। कार्य समितिका कुनै सदस्यको पद रिक्त भएमा बाँकी अवधिका लागि कार्य समितिको निर्णयबाट साधारण सदस्यहरू मध्येबाट मनोनयन गरिनेछ ।

- (ड). कार्य समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार अध्यक्षले बोलाउने छ । तर कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूको जम्मा संख्याको ५१ प्रतिशतले वा मुख्य संस्थापक वा स्थायी सदस्यले आवश्यक ठानी बैठक बोलाउन माग गरेमा अध्यक्षले कार्य समितिको बैठक तुरुन्त बोलाउनु पर्नेछ ।
- (च) कार्य समितिको सदस्यहरूको कुल संख्याको ५१ प्रतिशत सदस्य उपस्थिति नभई कार्य समितिको बैठक बस्नेछैन ।
- (छ) कार्य समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले र अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले गर्नेछ ।
- (ज) कार्य समितिको बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ, र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिनेछन् ।
- (झ) कार्य समितिको बैठकमा छलफल भएका विषयहरूको छुट्टै निर्णय किताबमा लेखी राखिने छ, र सो निर्णय विवरणमा बैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यहरूले सही गर्नु पर्नेछ, तर निर्णयमा असहमति जनाउनेले कैफियत खोली सही गर्नु पर्नेछ ।
- (ञ) कोषले गर्ने सम्पूर्ण काम कार्य समितिको निर्णयबाट हुनेछ ।
- (ट) माथिका दफादफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कार्य समितिले गर्न पाउने कुनै कार्यको सम्बन्धमा सबै पदाधिकारीहरू लिखित रूपमा सहमत भएमा त्यस्तो सहमतिलाई निर्णय पुस्तिकामा संलग्न गरी त्यस्तो काम बैठक बिना पनि गर्न सकिनेछ । उपरोक्त बमोजिमको सहमतिलाई कार्य समितिको बैठकको निर्णय सरह मानिनेछ ।
- (ठ) तर कोषका मुख्य संस्थापकहरू र स्थायी सदस्यहरू मध्ये कसैले कार्यसमितिको कुनै पनि प्रस्तावमा विपेशाधिकार प्रयोग गरेमा उक्त प्रस्ताव पारित हुनेछैन ।

१३. कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (क) साधारण सभाको नीति निर्देशन तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने ।
- (ख) विधानको उद्देश्य अनुरूप कोषको नीति, कार्यक्रम, विनियम र बजेट तयार गरी साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने ।
- (ग) कोषको हित हुने कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- (घ) उपलब्ध कोषको रकमको व्यवस्थापन एवं परिचालन गर्ने ।

- (ड) कोषको उद्देश्य अनुरूपका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न विभिन्न संघ संस्थासँग समन्वय, सामन्जस्य कायम गर्ने, सम्झौता गर्ने र सम्झौताको कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- (च) कोषको नाउँमा चल अचल सम्पत्ति प्राप्तगर्ने, कोष वृद्धिगर्न पहलगर्ने तथा कोषको सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने, तत्सम्बन्धि हक हस्तान्तरण गर्ने, गराउने र आम्दानी खर्चको हिसाव राख्ने ।
- (छ) लेखा परीक्षक नियुक्त गरी लेखा परीक्षण गर्ने, गराउने ।
- (ज) कोषको हित तथा उद्देश्य प्राप्तीको लागि भेला, गोष्ठी, सेमिनार आदिको आयोजना गर्ने, गराउने ।
- (झ) कार्य समितिका पदाधिकारीको राजिनामा स्विकृत गर्ने, नयाँ सदस्यको मनोनयन गर्ने ।
- (ञ) पुरस्कृत हुनसक्ने विद्यालय तथा छात्रछात्राहरुको विवरण तयार गर्ने र पुरस्कृत गर्ने तथा सो को अभिलेख राख्ने ।
- (ट) कोषको वार्षिक प्रतिवेदन लगायत अन्य आवश्यक राय सुझाव तथा भावीयोजना र सो को अनुमानित लागत खर्च संरक्षक समक्ष पेशगर्ने र कोष सम्बन्धि अन्य परिआउने आवश्यक कार्यहरु गर्ने।
- (ठ) मुख्य संस्थापकको अनुमति लिई कोषको लागि आवश्यक कर्मचारीहरु नियुक्त गर्ने र निजहरुको सेवा, शर्त, सुविधा, पारिश्रमिक आदि तोक्ने तथा तत्सम्बन्धि नियमावली बनाई साधारण सभाबाट स्वीकृत गराई लागू गर्ने, गराउने ।
- (ड) कोषको हितको लागि अन्य आवश्यक कामहरु गर्ने ।

१४. पद त्याग गर्न सक्ने

अध्यक्षले उपाध्यक्ष मार्फत कार्य समिति समक्ष र उपाध्यक्ष तथा अन्य पदाधिकारीले अध्यक्ष समक्ष दिएको राजिनामा कार्य समितिबाट स्विकृत भएमा त्यस्ता पदाधिकारीले पद त्यागेको मानिनेछ ।

१५. अन्य समितिहरु

- (क) यस विधानको परिधि भित्र रही कोषको कार्य संचालनको लागि कार्य समितिले आवश्यकता अनुसार सल्लाहकार समिति, अन्य समिति वा उप-समितिहरु गठन गर्न सक्नेछ, तर साधारण सभाको बैठकबाट त्यस्ता समितिहरुलाई अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । अनुमोदन हुन नसकेमा

गठन भएका त्यस्ता समितिहरू स्वतः विघटन हुनेछन् । सो बाहेक मुख्य संस्थापक वा निजको तर्फबाट स्थायी सदस्यले कुनै सल्लाहकार वा कुनै विशेषज्ञ थप वा नियुक्त गर्न वा कुनै जाँचबुझ वा अध्ययन गर्न गराउनको लागि छुट्टै कार्यदल वा समिति गठन गर्न सक्नेछन् ।

(ख) समिति, उप-समिति र कार्यदलको कार्यदेश र क्षेत्र उक्त समिति गठन गर्ने निकायले तोकिएका वमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेदः ५

पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

१६. पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

- (क) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार: साधारण सभा र मुख्य संस्थापकको नियन्त्रण र निर्देशनमा रहि समान्यतया कार्य समितिका अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछन्।
- (१) कार्य समितिको बैठक र साधारण सभाको अध्यक्षता गर्ने,
- (२) साधारण सभाले पारित गरेका कार्यक्रम, नीति, विनियमहरू कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (३) निर्णायक मत दिने,
- (४) कोषको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने, गराउने, तथा प्रतिनिधि तोक्ने,
- (५) कोषको उद्देश्य र कार्यक्रमलाई उपयोगि बनाउन राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विभिन्न निकाय, संघ, संस्थाहरूसँग सम्पर्क गर्ने,
- (६) कार्य समितिका सदस्यहरूलाई कामको बाँडफाँड गर्ने तथा निर्देशन गर्ने,
- (७) कोषको अभिलेख प्रमाणित गर्ने, गराउने,
- (८) आफ्ना काम, कर्तव्य र अधिकार आवश्यकता अनुसार उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, सचिव र सदस्यहरूलाई प्रत्यायोजन गर्ने,
- (९) संरक्षकले दिएका निर्देशन र सुझावको पालना गर्ने, गराउने र वहांलाई नियमित रूपमा सुसुचित गराउने,
- (१०) कोषको हित सम्बन्धि अन्य कार्य गर्ने,
- (११) कोषाध्यक्षसँग संयुक्त खाता संचालन गरि आर्थिक क्रियाकलाप संचालन गर्ने,

(१२) कोषको आर्थिक कोष वृद्धि गर्न प्रयास गर्ने तथा अन्य आवश्यक र भैपरि आउने कार्यहरु गर्ने ।

(ख) उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार:

१. अध्यक्षको अनुपस्थितिमा कार्य बाहक अध्यक्ष भई अध्यक्षले गर्ने कार्यहरु गर्ने ।

२. अध्यक्षले प्रत्यायोजन गरेका कार्यहरु गर्ने ।

(ग). सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार: कार्य समितिका सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछ:

(१) साधारण सभाले पारित गरेका कार्यक्रम, नीति, विनियम, निर्णय अनुसार कार्य संचालन, सम्पादन र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने, तथा अध्यक्षको निर्देशनमा रही वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी कार्य समिति समक्ष पेश गर्ने ।

(२) कोषका कागज पत्र, सामान र सम्पत्ति सुरक्षित राख्ने, व्यवस्थित गर्ने, गराउने ।

(३) कोषको उद्देश्य, उपलब्धी र कार्यको बारेमा प्रचार प्रसार गर्ने, गराउने र आवश्यक पत्राचार गर्ने,

(४) कोषको कार्यालय तथा कार्य संचालन गर्ने, गराउने,

(५) अध्यक्षले प्रत्यायोजन गरेका कार्य गर्ने ।

(घ). कोषध्यक्षका काम, कर्तव्य र अधिकार: कार्य समितिका कोषध्यक्षका काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछन:

(१) कोषको आर्थिक कोषको रेखदेख र संचालन गर्ने,

(२) आय-व्ययको हिसाब तथा लेखा दुरुस्त राख्ने,

(३) साधारण सभाको बैठकमा वार्षिक हिसाब विवरण (वासलात) तयार गरी पेश गर्ने,

(४) नियमित रूपमा वार्षिक लेखा परीक्षण गराउने,

(५) अध्यक्षले प्रत्यायोजन गरेका कार्य गर्ने ।

(ङ) कार्य समितिका सदस्यहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार: कार्य समितिका सदस्यहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछ:

- (१) समितिको बैठकमा सकृय सहभागिता जनाउने,
- (२) कोषको कार्यमा रचनात्मक भूमिका निर्वाह गर्ने,
- (३) साधारण सभाले दिएको जिम्मेवारी पुरागर्ने, वार्षिक प्रतिवेदन माथि छलफल गरी संरक्षक समक्ष पेश गर्ने,
- (४) तोकिएका अन्य कार्य गर्ने,
- (५) अध्यक्षले प्रत्यायोजन गरेका कार्य गर्ने ।

१७. गणपुरक संख्या

- (क). कुल सदस्य संख्याको ५० प्रतिशत भन्दा बढी साधारण सदस्यहरू उपस्थित नभई साधारण सभाको गणपुरक संख्या मानिने छैन र काम, कारवाही हुने छैन ।
- (ख). तर विधानको दफा १०(५) मा उल्लेख भए बमोजिम पुनः बोलाईएको साधारण सभामा कुल सदस्य संख्याको २५ प्रतिशत उपस्थित भएमा गणपुरक संख्या पुगेको मानिने छ र काम, कारवाही गर्न बाधा पर्ने छैन ।

परिच्छेद: ६

आर्थिक व्यवस्था

१८. संस्थाको कोष

यस कोषको उद्देश्य पुरागर्न निम्नानुसारका कोषहरू रहन सक्नेछ :

- (क) अक्षय कोष: कोषका संरक्षक तथा मुख्य संस्थापक सदस्य श्री कुलचन्द्र गौतमबाट मूल कोषको रूपमा एक अक्षय कोषको स्थापना गरिने छ । उक्त कोषमा संरक्षक र मुख्य संस्थापकहरूबाट समय समयमा रकम थप गरि वृद्धि गर्न सकिने छ । कोषले केही आयमुलक कार्यक्रम सन्चालन गरेर सन्चित रकमबाट अक्षय कोषको वृद्धि गर्न पनि सकिने छ ।
- (ख) साधारण कोष: अक्षय कोषको व्याजबाट प्राप्त हुने रकम र अन्य स्रोतबाट प्राप्त रकम रहने एक साधारण कोष रहने छ ।
- (ग) आर्थिक स्रोत: कोषको आर्थिक स्रोत देहाय बमोजिम हुनेछः
- (१) कोषका संरक्षक तथा मुख्य संस्थापक सदस्य श्री कुलचन्द्र गौतमबाट अक्षय कोषको रूपमा प्राप्त रकम,
- (२) कोषका संरक्षक तथा मुख्य संस्थापकहरूबाट समय समयमा प्राप्त हुने

रकम,

- (२) विभिन्न स्वदेशी वा विदेशी दाता वा व्यक्ति, संघ संस्था, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी तथा गैर सरकारी निकायबाट प्राप्त हुन आएको सहयोग रकम तथा सम्पत्तिहरु,
- (३) कोषलाई नेपाल सरकार वा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अन्य कुनै निकायबाट प्राप्त हुन आएको सहयोग वा अनुदान,
- (४) कोषले कुनै निकाय, संस्था वा संगठनबाट प्राप्त गरेको पुरस्कार वा इनाम,
- (५) अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम,
- (६) कोषका सदस्यबाट सदस्यता र नविकरण दस्तुर वापत प्राप्त रकम,
- (७) कोषको चल अचल सम्पत्ति भाडा, लिज वा अन्य यस्तै प्रयोजनमा लगाए वापत प्राप्त हुने रकम र कोषको मौज्जातमा प्राप्त हुने व्याज र कोषको सम्पत्तिमा कुनै तरिकाले बृद्धि भएको रकम आदि ।

१८. खाता संचालन

- (क) यस कोषको अक्षय कोषको रूपमा यस कोषका संरक्षक श्री कुलचन्द्र गौतमद्वारा निजले चाहेको नेपाल सरकारद्वारा मान्यता प्राप्त कुनै एक वा सो भन्दा बढि वित्तीय संस्था वा बैंकहरुमा हिमा गौतम स्मृति कोष अमरपुर गुल्मीको नामबाट खाताहरु खोल्न सकिनेछ । उक्त अक्षय कोषको संचालन र संरक्षण संरक्षक वा निजले तोकेको व्यक्तिबाट हुनेछ ।
- (ख) यस कोषको साधारण कोषको रूपमा कार्य समितिले तोकेको कुनै पनि वित्तीय संस्था वा बैंकहरुमा हिमा गौतम स्मृती कोषको नामबाट आवश्यक संख्यामा कुनैपनि किसीमका खाताहरु खोलिनेछ । सो खातामा अक्षय कोषको रूपमा खोलिएको मुद्धति खाताको व्याज र अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुन आएको रकम जम्मा गरिने छ । उक्त खाताको संचालन अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको संयुक्त हस्ताक्षरबाट हुनेछ । कोषाध्यक्षको अनुपस्थितिमा निजको सहा सचिवले हस्ताक्षर गर्नेछन् ।
- (ग) कोषको रकम ऐन, नियम अनुसार खर्च गर्ने तथा खर्चको श्रेस्ता राख्ने तथा लेखा परिक्षण गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
- (घ) कार्य समितिले आयव्ययको हिसाव वार्षिक रूपमा राखी कोषको साधारण सभा समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

१०. साधारण कोषको रकम खर्च गर्ने तरिका

- (क) साधारण कोषको रकम निम्नानुसार खर्च गर्न सकिनेछः
- (१) साधारण कोषको रकम खर्चगर्दा यस हिमा गौतम स्मृति कोष अमरपुरको उद्देश्य तथा मुख्य संस्थापक वा संरक्षकको चाहना अनुरूप कार्य समितिको निर्णयबाट शिक्षा, स्वास्थ्य र सामाजिक सेवाको क्षेत्रमा गुणात्मक विकास तथा कोषलाई आत्मनिर्भर र दीगो बनाउने उद्देश्यका साथ आयमूलक कार्यमा खर्च गरिने छ, र त्यसबाट कुनै आय आर्जन भएमा उक्त रकम साधारण कोषमा जम्मा गरिनेछ ।
- (२) साधारण कोषको रकमबाट छात्रवृत्ति, शैक्षिक पुरस्कार, सम्मान पत्र प्रदान, शैक्षिक सामाग्री लगायत विद्यार्थी पोशाक, भोला आदिको निशुल्क वा कम शुल्कमा वितरण गर्ने वा स्वास्थ्य र शिक्षाको क्षेत्रमा व्यक्ति वा संस्थालाई अनुदान वा सहयोग गर्ने जस्ता कार्य वा त्यस्ता कार्यको प्रवर्धन गर्ने कार्य गर्न सकिने छ ।
- (३) साधारण कोषको रकमबाट खासगरि अमरपुर गा.वि.स.का जनताको स्वास्थ्य र शिक्षाको स्तर बृद्धि गर्न ती सेवासँग सम्बन्धित सामाग्री खरिद गरी सम्बन्धित संघ संस्थालाई प्रदान गर्न वा भाडामा दिन वा कोषको जिन्सी खातामा आम्दानी बाँधी प्रयोग गर्न दिन सकिनेछ ।
- (४) कोषको उद्देश्य अनुरूप स्वास्थ्य, शिक्षा र जनकल्याणको क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पुर्याउने व्यक्ति वा महानुभावहरुलाई सम्मान तथा अभिनन्दन गर्ने तथा यस कोषको परिचय, प्रचार प्रसार, लोगो स्टिकर बनाउने, र कोषको प्रवर्धन गर्ने कार्यमा पनि साधारण कोषको रकमबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।
- (५) कोषको उद्देश्य अनुरूप कोषका संरक्षक संस्थापक वा कार्य समितिले आवश्यक ठानेका अन्य कार्यमा पनि साधारण कोषको रकमबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।
- (ख) कोषको वार्षिक बजेट योजना र कार्यक्रम स्वीकृत नगरी कोषबाट खर्च गर्न सकिने छैन ।
- (ग) साधारण सभाबाट पारित बजेट र कार्यक्रमको अधिनमा रही कोषबाट र कम खर्च गर्न सकिने छ ।
- (घ) कोषबाट खर्च भएको रकमको वार्षिक प्रतिवेदन साधारण सभामा अनिवार्य रूपले पेशगर्नु पर्नेछ ।

(ड) कोषको रकम खर्च गर्दा तोकिए बमोजिम वा कार्य समितिले निर्धारण गरेको मापदण्ड अनुरूप गर्नुपर्नेछ ।

२१. संस्थाको लेखा र लेखा परीक्षण

(क) कोषको आय व्ययको श्रेस्ता विनियम तोकिए बमोजिम वा आर्थिक ऐन, नियम बमोजिम राखिने छ।

(ख) कोषको लेखा परीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम रजिष्टर्ड लेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

(ग) नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारी वा संरक्षकले चाहेमा जुनसुकै बखतमा पनि आफै वा मातहतका कर्मचारी वा कुनै व्यक्ति खटाई संस्थाको हिसाब किताब जाँच गर्न गराउन सक्नेछ ।

(घ) लेखा परीक्षकको नियुक्ति साधारण सभाबाट हुनेछ तर प्रथम साधारण सभा नभएसम्म लेखा परीक्षकको नियुक्ती कार्य समितिबाट हुनेछ ।

(ड) कोषको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र वार्षिक कार्य प्रगति विवरणको १-१ प्रति स्थानीय अधिकारी, जि.वि.स., समाज कल्याण परिषद, यस कोषका संरक्षक र सम्बन्धित निकायमा पेश गरिनेछ ।

परिच्छेद: ७

निर्वाचन, अविश्वासको प्रस्ताव, विधान संशोधन सम्बन्धि व्यवस्था

२२. निर्वाचन सम्बन्धी व्यवस्था

(क) कार्य समितिले निर्वाचनको लागि आवश्यक ठानेमा बढीमा ३ जना सम्मको निर्वाचन समितिको गठन गर्नेछ।

(ख) निर्वाचन समितिले प्रचलित कानूनको अधिनमा रही आफ्नो कार्यविधि आफै तय गर्न सक्नेछ ।

(ग) निर्वाचन सम्बन्धि विवाद उत्पन्न भएमा निर्वाचन समितिले गरेको निर्णय नै अन्तिम हुनेछ ।

(घ) निर्वाचन सम्पन्न भए पश्चात निर्वाचन समितिको स्वतः विघटन हुनेछ ।

२३. उम्मेदवार हुने योग्यता

कार्य समितिको उम्मेदवार हुन देहाय बमोजिमको योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ:

(क) यस विधानको दफा (६) (क) (ख) (ग) (घ) बमोजिमका सदस्यहरु,

- (ख) यस विधानको दफा (७) वमोजिम योग्यता पुगेको व्यक्ति,
- (ग) यस विधानको दफा (८) वमोजिम अयोग्य नभएको व्यक्ति,
- (घ) सदस्यता नविकरण गरेको सदस्य ।

२४. अविश्वास प्रस्ताव

- (क) साधारण सभाका सदस्यहरू मध्येबाट कम्तीमा एक तिहाई सदस्यहरूले सहीगरी कार्य समितिका कुनै सदस्य वा पदाधिकारीको विरुद्धमा स्पष्ट आरोप किटान गरी लिखित रूपमा शिष्ट भाषामा अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गराउन सक्नेछन ।
- (ख) उपदफा १ वमोजिम अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता भएमा सो को विवरण खुलाई विधानको दफा १०(४) वमोजिम साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा बस्ने सूचना साधारण सभाका सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई दिईने छ ।
- (ग) अविश्वास प्रस्ताव माथि छलफलको प्रक्रिया
 - (१) साधारण सभामा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गराउन सदस्यहरू मध्ये १ जनालाई अविश्वासको प्रस्ताव ल्याउनुपर्ने कारण सहितको आफ्नो अभिमत सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न लगाउनेछन ।
 - (२) त्यसरी अविश्वासको प्रस्ताव प्रस्तुत गरेपछि अध्यक्षले सो प्रस्ताव उपर छलफल गर्न अनुमती दिन सक्नेछन् ।
 - (३) अविश्वासको प्रस्तावमा छलफल पश्चात सभाको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले आरोपित पदाधिकारीलाई आफ्नो सफाई पेश गर्ने मौका दिनेछन् ।
 - (४). अविश्वासको प्रस्ताव उपर छलफल तथा आफ्नो सफाई प्रस्तुत गर्ने क्रम समाप्त भएपछि अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले सो अविश्वासको प्रस्तावको पक्ष र विपक्षमा गोप्य मतदान गराउनेछन् ।
 - (५) अविश्वासको प्रस्तावको पक्ष र विपक्षमा गोप्य मतदान पश्चात साधारण सभाको कुल सदस्य संख्याको दुई तिहाई बहुमतले अविश्वासको प्रस्ताव पारित गरेमा आरोपित व्यक्तिहरू पद मुक्त हुनेछन् ।

२५. विधान संशोधन:

कोषको विधान संशोधन गर्नु परेमा कार्य समितिले साधारण सभामा संशोधन प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ । उक्त प्रस्ताव साधारण सभाको कुल सदस्य संख्याको दुई तिहाई बहुमतबाट पारित भए पश्चात मात्र कोषको पुरै विधान वा

विधानको कुनै दफा संशोधन वा खारेजको लागि स्थानीय अधिकारी समक्ष सिफारिश गरी पठाउनु पर्नेछ । स्थानीय अधिकारीबाट स्वीकृत भए पश्चात मात्र कोषको पुरै विधान वा विधानको कुनै दफा संशोधन वा खारेज भएको मानिने छ । तर यो कोषका संरक्षक, मुख्य संस्थापक र स्थायी सदस्यहरूको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्थाहरू र निजहरूको हकहितमा नकरात्मक असर पर्ने गरी विधान संशोधन गरिने छैन ।

२६. नियम बनाउन सक्ने:

यो विधानको अधिनमा रही कोषलाई सुचारु रूपले संचालन गर्न, गराउनका लागि कार्य समितिले कर्मचारी व्यवस्था र आर्थिक कार्यविधि लगायत आवश्यक नियम बनाई साधारण सभाबाट पारित गराई लागु गर्न तथा कार्यविधि र विनियम बनाई आफैले लागु गर्न सक्नेछ । त्यसरी बनाइएका नियमहरूको जानकारी स्थानीय अधिकारीलाई दिनु पर्नेछ ।

२७. संरक्षकको विशेषाधिकार सम्बन्धि ब्यवस्था

यो कोषको स्थापना तथा संचालन खासगरि यस कोषका संरक्षक तथा मुख्य संस्थापक श्री कुलचन्द्र गौतम द्वारा स्थापित अक्षय कोष तथा निजले पटक पटक अनुदान दिएको अन्य कोषको रकम र निजले दिएको अन्य आर्थिक सहयोगबाट हुने भएकोले निजको चाहना तथा कोषको उद्देश्य परिपूर्तीको लागि शक्ति सन्तुलन र नियन्त्रण कायम गर्न संरक्षकलाई निम्न अनुसार विशेष अधिकार हुनेछ:

- (क) कोषको कार्य संचालन वा उद्देश्य परिपूर्तीको लागि साधारण सभा वा कार्य समितिलाई विधान र कोषको उद्देश्य अनुरूप कार्य गर्न मार्ग निर्देशन दिने,
- (ख) कोषका गतिविधि वा क्रियाकलापमा आवश्यकता अनुरूप नियन्त्रण गर्ने,
- (ग) कोषको उद्देश्य अनुरूप कार्य संचालन गर्न कार्य समितिलाई दिएको निर्देशन पालना नभएमा कार्य समितिको पुनर्गठनका लागि साधारण सभालाई निर्देशन दिने,
- (घ) कोष वा कोषका कुनैपनि सदस्य वा पदाधिकारी वा कुनै कर्मचारीको कोषसँग सम्बन्धित काम कारवाही, क्रियाकलाप वा गतिविधिको आवश्यकता अनुरूप छानविन वा जाँचबुझ गराउन सक्ने,
- (ङ) कोषको उद्देश्य तथा हित रक्षाको लागि अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने, आदि ।

(च) संरक्षकले उपदफा १ मा उल्लेखित अधिकारको प्रयोग असल नियतले गर्नु पर्नेछ ।

१८. कोषको विघटन वा खारेजी

- (क) कोष संचालन हुन नसकी वा विशेष कारणवश विघटन गर्नु परेमा वा खारेजीमा परेमा कोषको साधारण सभाको सम्पूर्ण संख्याको दुई तिहाई मतद्वारा विशेष प्रस्ताव पारित गरी विघटन गर्ने निर्णय गर्न सकिने छ ।
- (ख) उपदफा (क) बमोजिम कोष विघटन वा खारेजीको प्रस्ताव पारित गर्दा साधारण सभाले आवश्यक ठानेमा खारेजीको कामका लागि एक वा एकभन्दा बढी लिक्विडेटरहरु र संस्थाको हिसाब किताब गर्नको लागि एक वा एकभन्दा बढी लेखा परीक्षकहरु नियुक्त गर्न सक्नेछ ।
- (ग) उपदफा (ख) बमोजिम नियुक्त लिक्विडेटर र लेखा परीक्षकहरुको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (घ) यसरी कारणवश कोष विघटन भइ खारेज भएमा कोषको दायित्व फर्छ्यौट गरी कोषमा बाँकी रहेको सम्पूर्ण रकम, जायजैथा र सम्पत्ति यस विधानको उद्देश्य विपरित नहुने गरी साधारण सभाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१९. व्याख्या:

यो विधान र विधान अन्तर्गत बनेका नियम विनियमको व्याख्या गर्ने अधिकार कार्य समितिलाई हुनेछ ।

३०. ऐन अनुसार हुने:

यस विधानमा उल्लेख नभएका कुराहरुका हकमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ, र यो विधानमा लेखिएका कुनै कुराहरु संस्था दर्ता ऐन, नियम, संविधान र प्रचलित नेपाल कानूनसँग बाझिन गएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः निष्क्रिय हुनेछन् ।

३१. निर्देशनको पालना:

नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारीले समय समयमा दिएको निर्देशनको पालना गर्नु कोषको कर्तव्य हुनेछ ।

३२. खारेजी र बचाउ:

(क) यस कोषको दर्ता हुँदाको विधान २०५३ अनुरूप भए गरेका काम

कारवाहीहरु यसै विधान अनुरूप भएको मानिने छ ।

(ख) यस कोषको दर्ता हुँदाका अवस्थाको विधान २०५३लाई यस विधान द्वारा प्रतिस्थापन गरिएको छ ।

अनुसूची - १

हिमा गौतम स्मृति कोषको छापको नमुना

अनुसूची - २

२०५३ सालमा कोष दर्ता हुँदा तदर्थ समितिमा रहेका व्यक्तिहरु:

स्व. ओमप्रसाद गौतम, रामचन्द्र गौतम, धर्मप्रसाद गौतम, नन्दराम भुसाल, लक्ष्मण पराजुली, कुलचन्द्र गौतम, बाबुराम गौतम, डिल्लीराज भुसाल, दानबहादुर के.सी. ।

विशेष धन्यवाद र कृतज्ञता

हिमा गौतम स्मृति कोषको स्थापना कालदेखि नै यो संस्थाले विभिन्न व्यक्ति र संस्थाहरूको ठुलो सहयोग र सद्भावना पाउदै आएकोछ। यो कोषलाई अघि बढाउन उत्प्रेरित गर्ने र कोषबाट सन्चालित हुने कार्यक्रमको लागि विशेष सहयोग, परामर्श र प्रेरणा दिनुहुने निम्न व्यक्ति र संस्थाहरू प्रति हामी हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छौं :

- सुरुमा अमरपुर गा.वि.स. र पछि इस्मा गाउँपालिकाको ६ नम्बर वडामा शिक्षा, स्वास्थ्य, समाजकल्याण सम्वन्धी विभिन्न निकायका व्यवस्थापन समितिहरूमा आबद्ध पदाधिकारी तथा समाजसेवीहरू (लक्ष्मण पराजुली, रेशम बहादुर जि.सि., नारायण पराजुली, कुलबहादुर महत, कीर्तिमान महत, शेरबहादुर थापा, नरबहादुर अर्याल, रामबहादुर गौतम, ढालबहादुर कुंवर, टोपबहादुर महत, जुद्धबहादुर सुनार, लालबहादुर कुंवर, हिराबहादुर के.सी., जगत प्रसाद पाण्डे, शिवलाल गौतम, भूपाल महत, श्रीमती विष्णु पाण्डे शेरबहादुर वि.क. (कटुवाल), ---
- अमरपुर गा.वि.स.मा रहेका सबै विद्यालयका व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, शिक्षक-शिक्षिका, प्रधानाध्यापकहरू (धर्म प्रसाद गौतम, बालकृष्ण गौतम, नरेन्द्र महत, जेदुराम भण्डारी, लेमबहादुर पोखेल, गोपाल प्रसाद अर्याल, मानबहादुर बोहोरा, लोकनाथ पाण्डे, तिलबहादुर के.सी., ढुण्डिराज पोखेल, गनबहादुर बस्नेत, खिमराज पराजुली, धर्मराज पराजुली,)
- अमरपुर उप(स्वास्थ्य चौकि र पछि स्वास्थ्य चौकिका पदाधिकारीहरू (मुकुन्द गौतम, गोमा गौतम, युवराज भण्डारी, जगुलाल भण्डारी, गंगा पाण्डे, कमला भण्डारी, छबिलाल कुमाल, मातृका पाण्डे, होम बहादुर कुमाल, अशिमता खड्का, रेखा थापा)
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू (लिलावती कुमाल, माया मुखिया, सावित्रा मुखिया, पूर्णकला गौतम, लिला बोहोरा, पुनकला महत, शोभा महत, छमा पराजुली, खगिसरा पोखेल, रुन्नता जि.सि., मीना पराजुली, युवा अर्याल)
- गुल्मी समाज यूके अमरपुर समाज - काठमाण्डौ
- महिला - आमा समुह, अमरपुर श्रीमती लीला कुंवर, काठमाण्डौ
- शेरबहादुर कुंवर, काठमाण्डौ शेषकान्त गौतम, सत्तिम्ला - अर्जे
- श्रीमती रुन्नता गौतम तथा दुर्गा गौतम
- श्री डण्डप्रसाद सापकोटा - अष्ट्रेलिया
- तथा हिमा गौतम स्मृति कोषका सम्पूर्ण कार्यसमिति पदाधिकारीहरू, स्थायी सदस्यहरू, सदस्यहरू, सल्लाहकारहरू र संस्थापकहरू ।